

EUSKO JAURLARITZA

GOBIERNO VASCO

EKONOMIAREN GARAPEN,
JASANGARRITASUN ETA
INGURUMEN SAILA

DEPARTAMENTO DE DESARROLLO
ECONÓMICO, SOSTENIBILIDAD Y
MEDIO AMBIENTE

EUSKADIKO ENERGIA BERRIZTAGARRIEN LURRALDEAREN PLAN SEKTORIALA (EEBB LPS)

HASIERAKO DOKUMENTU ESTRATEGIKOA

II. Eranskina: 2011/2012 Dekretuaren V. Eranskinaren Formularioa

Urria 2021

AURKIBIDEA

I. SARRERA ETA AURREKARIAK.....	1
I.1 AURREIKUSITAKO PLAN EDO PROGRAMAREN DATU OROKORRAK.....	1
I.2 PLAN EDO PROGRAMAREN AURREKARIAK	6
I.3 PLAN EDO PROGRAMAREN AURREIKUSITAKO IZAPIDETZEA	7
I.4 PLANAREN EDO PROGRAMAREN ONDORENGO GARAPENERAKO TRESNAK	8
II. ADMINISTRAZIO ESPARRUA. ERREFERENTZIAZKO INGURUMEN ZEHAZTAPENAK ETA HELBURUAK IDENTIFIKATZEA	9
II.1 APLIKATU BEHARREKO LURRALDEKO ETA INGURUMENENKO ARAUDIA.....	9
II.2 PLANAREKIN EDO PROGRAMAREKIN LOTUTAKO ESTRATEGIAK ETA PLANAK, GORAGOKO MAILAKOAK, EREMU ANTOLATUKOAK EDO PLANIFIKATUTAKO ARLOKOAK, INGURUMEN EBALUAZIOKO DOKUMENTUAK BARNE.....	11
II.3 ERREFERENTZIAZKO INGURUMEN HELBURUAK IDENTIFIKATZEA.....	13
III. EBALUATU BEHARREKO PLAN EDO PROGRAMAREN LABURPENA	15
III.1 ANTOLAMENDURAKO LURRALDE-EREMUA ETA EZAUGARRI OROKORRAK	15
III.2 PLANIFIKAZIORAKO PROPOSATUTAKO HELBURUEN ETA IRIZPIDE OROKORREN LABURPENA	15
III.3 AINTZAT HARTUTAKO PLANGINTZARAKO AUKEREN DESKRIBAPENA	17
III.4 PLANAREN EDO PROGRAMAREN ZEHAZTAPEN NAGUSIAK	20
IV. ERAGINAK JASAN DITZAKEEN LURRALDE EREMUAREN INGURUMEN EZAUGARRIAK	22
IV.1 INFORMAZIO-ITURRIAK ETA AURKITUTAKO ZAILTASUNAK	22
IV.2 ERAGINAK JASAN DITZAKEEN LURRALDE EREMUAREN INGURUMEN- DESKRIBAPENA.....	22
IV.3 INPLIKATUTAKO LURRALDE EREMUEN INGURUMEN BALORAZIOA. DIAGNOSTIKOA ETA INGURUMEN UNITATE HOMOGENEOAK	31

I. SARRERA ETA AURREKARIAK

I.1 Aurreikusitako plan edo programaren datu orokorrak

Planaren edo programaren izenburua eta xedea

IZENBURUA
EUSKADIKO ENERGIA BERRIZTAGARRIEN LURRALDE PLAN SEKTORIALA

XEDEA
<p>Euskadiko Energia Berriztagarrien Lurralde Plan Estrategikoa egitea, energia berriztagarri mota horren garapena sustatzeko, Europan, Estatuan eta Euskal Autonomia Erkidegoan energia berriztagarrien eta klima-aldaketaren aurkako borrokaren arloan ezarritako helburu estrategikoak betetz; aurreikusitako instalazioen hedapena lurraldean modu ordenatu eta planifikatuan gauzatuta.</p> <p>Hauek dira LPSaren funtsezko helburuak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Euskadiren independentzia energetikoa sustatzea eta bultzatzea, kanpoko lurraldeekiko mendekotasun energetiko handia murriztuz. • Denboran agorrezinak diren energia autoktonoen erabilera sustatzea. • Euskadiko energia-ekoizpena dibertsifikatzea. • Industria-garapena bultzatzea eta erraztea, energia-kostua murriztuz. • Landa-guneetan energia baliatzeko aukera sustatzea, baliabide berriztagarria bertan dagoelako eta, beraz, ustiapen potentziala eremu horiei baitago lotuta gehienbat, eta horrek landa-ingurunean biztanleria finkatzeko lagungarria izan daitekeelako. • Lurraldea ardaztea eta ekonomia deszentralizatzea. • Euskadiko energia-sektorearen karbono-aztarna murriztea. <p>Ildo horretan, Euskadin energia berriztagarriak garatzeko estrategia arautuko duten <u>irizpideak eta helburuak</u> eta Energia Berriztagarrien LPS honetan ezarritakoaren arabera ibilbide-orria markatzen dutenak honako hauek dira:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gaur egun Euskadin dagoen energia banaketako sare elektrikoa lehenestea, ahal den neurrian, sare horren erabilera bultza dadin linea elektriko berriak egiteko aukeraren aurretik. • Herriguneetan eta landa-guneetan autohornikuntza bultzatzea eta haren aldeko apustua egitea. • Energia berriztagarria ekoizteko instalazioak ingurunean integratzea, ondorio negatibo esanguratsurik egongo ez direla bermatuz. • Erabilgarri dauden teknologia onenak erabiltzea eta I+G bultzatzea. • Ekonomia zirkularraren kontzeptua energia berriztagarrien garapenean sartzea. <p>Zerumugei dagokienez, espazioari dagokionez Euskal Autonomia Erkidegoaren eremura mugatzen da; denborazkoa, aldiz, indarraldi mugagabea du, etorkizuneko berrikuspen eta aldaketen kalterik gabe.</p>

XEDEA**Aurreikusitako energia-ekoizpena**

ENERGIA	PRODUKZIOA (GWH)
Fotovoltaikoa	2.599,46
Eguzki-energia termikoa	437,05
Eolikoa	7.739,82
Ozeanikoa	323,03
Biomasa termikoa	509,3*
Biomasa elektrikoa	405,9
Geotermia	938
Mini hidraulikoa	455,54
GUZTIRA	13.408,1

*Biomasa termikoa ktep-etan

Aurreikusitako potentzialak lortzeko lotutako inbertsioak

INBERTSIOAREN KOSTUA ENERGIA MOTA BAKOITZEKO (M€)	
TEKNOLOGIA	KOSTUA
Fotovoltaikoa	1.869,8
Eguzki-energia termikoa	403,3
Eolikoa	2.319,18
Ozeanikoa	1.292,12
Biomasa termikoa	801
Biomasa elektrikoa	178,6
Geotermia	1.408
Mini hidraulikoa	21,375

Atmosferara igorri ez diren berotegi-efektuko gasak

BOTA EZ DIREN EMISIOAK (ktCO₂)	
TEKNOLOGIA	BOTA EZ DIREN EMISIOAK
Fotovoltaikoa	668,6
Eguzki-energia termikoa	75,7
Eolikoa	2.012,4
Ozeanikoa	84
Biomasa termikoa	397
Biomasa elektrikoa	105,5
Geotermia	186
Mini hidraulikoa	8,1
GUZTIRA	3.537,3

XEDEA	
Ekidin diren ktep-en analisisia	
EKIDIN DIREN ktep-ak	
TEKNOLOGIA	APROBETXAMENDUA
Fotovoltaikoa	221,14
Eguzki-energia termikoa	32,08
Eolikoa	665,6
Ozeanikoa	27,78
Biomasa termikoa	168
Biomasa elektrikoa	34,9
Geotermia	79
Mini hidraulikoa	2,7
GUZTIRA	1.231,2

IZAPIDE MOTA
☒ Formulazioa ☐ Berrikuspena ☐ Berrikuspen partziala ☐ Aldaketa

TRESNA MOTA
☐ Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak (LAG) ☒ Lurralde Plan Sektoriala (LPS) ☐ Lurralde Plan Partzialak (LPP) ☐ Plan Sektoriala ☐ Programa Sektoriala ☐ HAPO > 7.000 biztanle ☐ HAPO < 7.000 biztanle ☐ Bateragarritze-plana ☐ Sektorekatze-plana ☐ Plan Partziala ☐ Plan Berezia ☐ Beste batzuk, estrategikoak (zehaztu): ☐ Beste batzuk, zehaztopen georeferentziagarriekin (zehaztu):

ANTOLAMENDU-ESPARRUA

- EAE
- Lurralde historikoa:
 - Araba
 - Bizkaia
 - Gipuzkoa
- Eremu Funtzionala (zehaztu):
.....
- Udalerria (zehaztu, bat baino gehiago bada udalaz gaindikoa):
.....
- Beste batzuk (zehaztu):
.....
- Udalez azpikoa (zehaztu):
.....
 - Udalerria:
.....
 - Esparrua:
.....
 - UTM koordinatuak (poligono sinplifikatu inguratzailea):
.....
 - Azalera:
.....

PLANGINTZAN SARTUTAKO GAIAK: (HAUTAKETA ANITZA)

- Nekazaritza
- Abeltzaintza
- basogintza
- Akuikultura
- Arrantza
- Energia
- Meatzaritza
- Industria
- Garraioa
- Hondakinen kudeaketa
- Uretako baliabideen kudeaketa
- Jabari publiko hidraulikoa edo itsaso lehorrekoa okupatzea
- Telekomunikazioak
- Turismoa
- Lurraldearen antolamendua
- Hirigintza
- Beste batzuk:
 - Biodibertsitatea
 - Klima aldaketa
 - Informazioa eta parte-hartzea
 - Beste batzuk (zehaztu):
.....

PLANAREN EDO PROGRAMAREN PREMIAREN ETA EGOKITASUNAREN JUSTIFIKAZIOA

Egungo gizarteak klima-aldaketaren ondorioek maila guztietan eragiten duten jasangarritasun-erronka zailari aurre egin behar dio. Hori dela eta, beharrezkoa da lurralde-plangintza egoki bat egitea Euskadin energia berriztagarriak garatzeko. *Euskal Autonomia Erkidegoko jasangarritasun energetikoari buruzko otsailaren 21eko 4/2019 Legean* dago araututa plangintza hori, eta lege horren laugarren xedapen gehigarrian ezartzen da Eusko Jaurlaritzak Energia Berriztagarrien Lurralde Plan Sektoriala egiten hasi beharko duela. Halaber, *uztailaren 30eko 128/2019 Dekretuak, Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak behin betiko onartzen dituenak*, Energia Berriztagarrien LPS hau egiteko beharra ezartzen du, eta lehen LPS eolikoa (*maiatzaren 14ko 140/2002 Dekretua*) bertan sartzeko aukera ezartzen du, egin den bezala.

PLAN EDO PROGRAMAREN ESKUMENAK LEGITIMATZEA

Gobernu Kontseiluaren 2019ko ekainaren 18an, Energia Berriztagarrien LPSa izapidetzen hastea, eta horri buruzko dokumentazio guztia Ekonomiaren Garapen eta Azpiegitura Sailari agintzea erabaki zen, *Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak behin betiko onartzen dituen uztailaren 30eko 128/2019 Dekretuaren 16.5 artikuluan* ezarritakoari jarraiki.

DEKRETU HONEN ARABERA INGURUMEN EBALUAZIOA EGIN BEHAR ZAION LEGEZO KASUA

- *Ingurumen-ebaluazioari buruzko abenduaren 9ko 21/2013 Legearen 6.1.a) artikulua.*
- *Lurralde-antolamenduko planak eta hirigintza-antolamenduko tresnak onartzeko prozedurak arautzen dituen martxoaren 24ko 46/2020 Dekretuaren 6.1 artikulua.*
- *Planen eta programen ingurumen-ebaluazio estrategikoaren prozedura arautzen duen urriaren 16ko 211/2012 Dekretuaren 4. artikulua.*

Administrazio-eskumen konkurrenteak

Organo sustatzailea:	Eusko Jaurlaritzako Ekonomiaren Garapen eta Azpiegitura Saileko Energiaren, Meategien eta Industria Administrazioaren Zuzendaritza.
Behin onarpenaren substantiboa arduraduna:	betiko organo edo Eusko Jaurlaritzaren Kontseilua.
Ingurumen-organoa:	Eusko Jaurlaritzako Ingurumen, Lurralde Plangintza eta Etxebizitza Saileko Ingurumen Administrazioaren Zuzendaritza.

I.2 Plan edo programaren aurrekariak

Hierarkian goragoko mailakoa den plangintza (hala badagokio)

TRESNA	PLANA EDO PROGRAMA BEHIN BETIKO ONARTZEKO DATA	HLE-REN DESKTRIBAPEN LABURRA ETA ZEHAZTAPEN NAGUSIAK
Lurraldearen Antolamendurako Gidalerroak	<i>128/2019 Dekretua, uztailaren 30ekoa, Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak behin betiko onartzen dituena</i>	16.5 artikuluan azaltzen da beharrezkoa dela Energia Berriztagarrien LPS bat egitea, honako hauek kontuan hartuta: energia berriztagarriek elektrizitate-sorkuntzan duten partaidetza handitzea, ekoizpen- eta hornidura-azpiegiturak handitzeko beharra, eta Euskadiko berriztagarrietan energia-potentziala ahalik eta gehien aprobetxatzeko beharrezkoak diren azpiegiturak ezartzea, betiere bateragarria izanik natura-, paisaia- eta kultura-ondarea babestearekin. Gainera, baliabide berriztagarrien inbentario bat egin beharko da, eta azpiegitura horiek ezartzeko behar diren lurzoru-erreserbak identifikatuko dira, behar besteko kopuruan eta gaitasunean, haien erabilera lurraldeko beste erabilera batzuekin bateragarri eginez.
Euskadiko Energia Eolikoaren I. Lurralde Plan Sektoriala	<i>104/2002 Dekretua, maiatzaren 14koa, EAEko energia eolikoaren Lurralde Plan Sektoriala behin betiko onartzen duena</i>	Euskadin energia eolikoaren garapena antolatzea eta planifikatzea, bertan dauden baliabide eolikoko eremuak identifikatuz eta mota horretako energia garatzeko lurzoru-erreserba egokiak sortuz, betiere lurraldeko balio naturalen eta kulturalen kontserbazioarekin eta beste berezko erabilera batzuekin bateragarri eginez. Era berean, instalazio eolikoak baimentzeari eta ingurumen-ebaluazioari (gutxienezko edukiak eta egin beharreko azterlan espezifikoak barne) eta horien jarraipenari buruzko alderdiak ezartzen dira.

I.3 Plan edo programaren aurreikusitako izapidetzea

Erreferentziazko Dokumentua eskatu aurreko faseen deskribapena

ADMINISTRAZIO EGINTZA	DATA		ORGANO IGORLEA	LOTUTAKO DOKUMENTAZIOA (ERREF. ARAUDIA)
	Hasiera	Amaiera		
<i>Agindua, 2021eko martxoaren 22koa, Ekonomiaren Garapen, Iraunkortasun eta Ingurumeneko sailburuarena, Euskadiko energia berriztagarrien lurralde-plan sektoriala egiteko prozedurari hasiera ematea erabakitzen duena.</i>	2021eko martxoa		Eusko Jaurlaritzako Ekonomiaren Garapen, Iraunkortasun eta Ingurumen Saila	<i>4/1990 Legea, maiatzaren 31koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamenduari buruzkoa (17. artikulua) 46/2020 Dekretua, martxoaren 24koa, lurralde-antolamenduko planak eta hirigintza-antolamenduko tresnak onartzeko prozedurak arautzen dituen (17.2. artikulua)</i>

PLANA EDO PROGRAMA IZAPIDETZEAN AURREIKUSITAKO ERREFERENTZIAZKO DOKUMENTUA EMAN ONDORENGO ADMINISTRAZIO-EGINTZAK			
Administrazio egintza	Aurreikusitako data	Organo igorlea	Lotutako dokumentazioa
Energia Berriztagarrien LPSaren hasierako onarpena	2021eko otsaila	Eusko Jaurlaritzako Ekonomiaren Garapen eta Azpiegitura Saila	Hasierako onarpenaren dokumentua (<i>Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamenduari buruzko maiatzaren 31ko 4/1990 Legearen 13.6 artikulua</i>)
Energia Berriztagarrien LPSaren behin behineko onarpena	2021eko iraila	Eusko Jaurlaritzako Ekonomiaren Garapen eta Azpiegitura Saila	Behin-behineko onarpenaren dokumentua (<i>Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamenduari buruzko maiatzaren 31ko 4/1990 Legearen 13.8 artikulua</i>)
Energia Berriztagarrien LPSaren behin betiko onarpena	2021eko abendua	Eusko Jaurlaritzako Ekonomiaren Garapen eta Azpiegitura Saila	Behin betiko onarpenaren dokumentua (<i>Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamenduari buruzko maiatzaren 31ko 4/1990 Legearen 18.2 artikulua</i>)

Plan edo programa izapidetzean izandako parte-hartze publikoaren deskribapena

PARTE-HARTZE PUBLIKOKO, JENDAURREKO INFORMAZIOKO ETA KONTSULTETAKO IZAPIDEAK			
Parte-hartze maila	Plana edo programa izapidetzeko fasea	Planaren edukia	Parte hartzeko epea
Handia. <u>Parte-hartze publikoko programa, martxoaren 24ko 46/2020 Dekretuaren 3. artikularekin bat datorrena</u>	Entzunaldiko eta jendaurreko informazioko nahitaezko izapideetan ez ezik, parte hartzeko bide irekiak ere ezarriko dira, eta parte hartzeko prozesu edo plan bat diseinatuko da, LPSa onartzeko prozesuarekin batera, zeina etengabe eguneratuko baita eta egoera aldakorretara egokituko.	Fasearen arabera eta <i>martxoaren 24ko 46/2020 Dekretuaren 3.2. artikuluan</i> ezarritako edukiaren arabera	Irekita

I.4 Planaren edo programaren ondorengo garapenerako tresnak

TRESNA MOTA	DESKRIBAPEN SINTETIKOA	IZAPIDEEN EGOERA	INGURUMEN EBALUAZIOA EGITEA (EAT EDO IIA) (EGINA EDO AURREIKUS DAITEKEENA)
Hirigintza antolamendua	Udal-plangintzak aldatzea eta berrikustea, xedapenetan proposatutako hirigintza-antolamendua egokitzeke	Izapidetze-fase guztiak	Bai

II. ADMINISTRAZIO ESPARRUA. ERREFERENTZIAZKO INGURUMEN ZEHAZTAPENAK ETA HELBURUAK IDENTIFIKATZEA

II.1 Aplikatu beharreko lurraldeko eta ingurumeneko araudia

ARAUDIA	XEDEAK	GARATZEKO IRIZPIDEAK	ADIERAZLEAK
Ingurumena			
<ul style="list-style-type: none"> 3/1998 Legea 90/2014 Dekretua, ekainaren 3koa 	Ingurumena eta paisaia babestea	Garapen iraunkorra, biodibertsitatearen eta paisaia-elementuen kontserbazioa, ingurumen-inpaktuen prebentzioa, LAGen, LPSen eta LPPen garapena.	Helburuak betetzea
Biodibertsitatea			
<ul style="list-style-type: none"> 42/2007 Legea 1/2014 Legegintzako Dekretua 167/1996 Dekretua Espezie mehatxatuak kudeatzeko planak 	Natura babestea	Espezieen, habitaten eta espazioen kontserbazioa	Eragindako espezieen kopurua, eragindako habitaten edo intereseko eremuen azalera eta espezie mehatxatuen kontserbazio-egoera
Naturgune Babestuak			
<ul style="list-style-type: none"> NBAP, EKZP eta NBak izendatzeko dekretuak Kudeaketa-planak eta Natura 2000 Sareko guneak izendatzeko dekretuak 	Naturgune Babestuak babestea	Naturgune Babestuak babestea, bai habitatak, bai bertan bizi diren espezieak, bai eskaintzen dituzten zerbitzu ekosistemikoak, eta Naturagune Babestuen Sarea sortzea	Gune bakoitzean egindako erabileren kontrola eta hura osatzen duten habitaten eta espezieen kontserbazio-egoera (fauna-populazioak eta Batasunaren intereseko habitatek okupatutako azalera)
Lurralde- eta hiri-antolamendua			
<ul style="list-style-type: none"> 4/1990 Legea 2/2006 Legea 128/2019 Dekretua LPSak eta LPPak 46/2020 Dekretua 	Lurralde-plangintzako eta -antolamenduko tresnak definitzea. Lurzoruaren erabilerarako lege-esparrua, hirigintza	Lurraldea egituratzea, hiri-antolamendua, lurzoruaren erabilera jasangarria	Arauk eta gidalerroak errespetatzea. Hierarkian gorago dauden planen helburuekiko koherentzia
Uren babesa			
<ul style="list-style-type: none"> 1/2006 Legea 	Uraren garrantzia bizi-baliabide gisa eta gizarte- eta ingurumen-ondasun gisa	Ur-masen kontserbazio-egoera ona mantentzea edo lehengoratztea	URAREN mugak, atzerapena jasandako guneak, Jabari Publiko Hidraulikoaren Mantentzea

ARAUDIA	XEDEAK	GARATZEKO IRIZPIDEAK	ADIERAZLEAK
Kutsaduraren prebentzioa eta kontrola			
<ul style="list-style-type: none"> • 4/2015 Legea • 34/2007 Legea • 22/2011 Legea • 37/2003 Legea • 278/2011 Dekretua 	Lurzoruaren, atmosferaren, zarataren eta hondakinen kudeaketaren kutsaduraren prebentzioa	Kutsatuta egon daitezkeen lurzoruak aztertzea eta kudeatzea, kutsatzaileen isuriak saihestea edo minimizatzea	Legediak ezarritako mugak betetzea
Ingurumen Ebaluazio estrategikoa			
<ul style="list-style-type: none"> • 211/2012 Dekretua • 21/2013 Legea eta ondorengo aldaketak • 23/2020 Errege Lege-dekretua • 36/2020 Errege Lege-dekretua • 3/1998 Legea 	Planak eta programak ebaluatzeko prozedura	Planen eta programen ingurumen-ondorioen ebaluazioa eta ondorio negatiboak saihesteko edo minimizatzeko neurrien proposamena	Ingurumen-organoak aldeko ebazpena ematea
Jasangarritasun Energetikoa			
<ul style="list-style-type: none"> • 4/2019 Legea • 254/2020 Dekretua 	Euskadiko Jasangarritasun energetikoa	Jasangarritasun energetikoaren arauen zutabeak ezartzea eremu publiko eta pribatuetan, bete beharreko oinarrizko eginbeharrak eta betebeharrak artikulatuz, energia aurrezteko eta eraginkortasunez erabiltzeko eta energia berriztagarriak sustatzeko neurrietara bideratuta	<ul style="list-style-type: none"> • Energia-kontsumoa • Energia berriztagarrien azken kontsumoaren % • Jasangarritasun-ziurtagiria hobetu duten eraikinen % • Erregai ez-fosilak erabiltzen dituzten ibilgailuen %

II.2 Planarekin edo programarekin lotutako estrategiak eta planak, goragoko mailakoak, eremu antolatukoak edo planifikatutako arlokoak, ingurumen ebaluazioko dokumentuak barne

TRESNAK	ADMINISTRAZIO-EGOERA	ZEHAZTAPEN NAGUSIEN ETA INGURUMEN EBALUAZIOEN LABURPENA
Klima Aldaketaren aurkako 2050erako Euskal Estrategia	Onartua	Estrategiaren helburuak dira Euskadiko berotegi-efektuko gasen isuriak murriztea 2005. urtearekin alderatuta, gutxienez % 40 2030ean eta % 80 2050ean. Halaber, proposatzen da 2050ean energia berriztagarrien kontsumo-kuota azken kontsumoaren % 40koa izatea, eta lurraldearen erresilientzia bermatzea klima-aldaketaren aurrean.
Euskadiko Energia Estrategia 2030	Onartua	Estrategia horretan, energia berriztagarriek eta energia-eraginkortasunak funtsezko rola hartzen dute giza jardueren ingurumen-inpaktua arintzeko tresna gisa, energia-eraginkortasunaren arloko jarduketak sektore kontsumitzaile guztietan areagotuz eta azken energia-intentsitatea % 33 hobetuz. Horrela, 2030ean petrolioaren azken kontsumoa % 18 murriztu nahi da 2015arekin alderatuta, eta 2030ean energia berriztagarrien aprobetxamenduak % 21eko azken kontsumoa lortzea. Intereseko habitatak eta natura-intereseko beste elementu batzuk babestea, Ingurumen Adierazpen Estrategikoaren arabera (2016ko uztailaren 4ko Ebazpena).
2030rako Biodibertsitate Estrategia	Onartua	Natura-ondarearen arloko lehentasunak eta konpromisoak ezartzen ditu, 2030ean jarritako horizontearekin, eta lurreko ekosistemen erabilera jasangarria, lurzoruen babesa eta dibertsitate biologikoaren galera geldiaraztea sustatzen ditu.
Paisaiaren zehaztapenak	Guardiako, Balmaseda-Zallako eta Zarauzko eremu funtzionaletan onartua	Zenbait irizpide edo jarraibide ezartzen dituzte eremu funtzional bakoitzeko paisaiaren kontserbazioa bermatzeko, bereziki paisaiainpaktuekiko sentikorrek diren eremuetakoa (instalazio eolikoek eragindako aldaketa geomorfologikoak saihestea, pinuen monolaborantzako baso-ustiategiak mugatzea, espezie autoktonoak erabiltzeko betebeharra, etab.).
Paisaiaren aldeko Ekintza Planak	47 plan lurraldeko udalerrri askotan idatziak eta 12 idazketa-fasean	Paisaia kudeatzeko goiko tresnetatik jasotako gomendioak (paisaiaren katalogoak, zehaztapenak), paisaia babesteari eta paisaia-balioetan eragina duten erabilerak mugatzeari buruzkoak (aldaketa geomorfologikoak, espezie autoktonoen erabilera, etab.)
Geodibertsitatearen Estrategia 2020	Onartua	Bi helburu nagusi: <ul style="list-style-type: none"> Euskadiko geodibertsitatea eta haren ondare geologikoa aztertzea eta balioztatzea, "EAEko Interes Geologikoko Lekuen Inbentarioan" identifikatuta. Kudeaketaren arloan esku hartzeko irizpideak eta proposamenak ezartzea.

TRESNAK	ADMINISTRAZIO-EGOERA	ZEHAZTAPEN NAGUSIEN ETA INGURUMEN EBALUAZIOEN LABURPENA
Hondakinak Prebenitzeko eta Kudeatzeko Plana 2020	Onartua	Helburu hauek dituzten jarduerak programatzen ditu: <ul style="list-style-type: none"> • Hondakin gutxiago sortzea • Gaikako bilketa, birziklapena eta balioespena hobetzea • Hondakinen ezabaketa optimizatzea • Informazioa eta gardentasuna hobetzea
Airearen Kalitatearen Ekintza Planak	9 plan onartu dira lurraldeko hainbat udalerrri, eskualde edo zona geografikotan	Azken urteotan, udalerrri edo eremu geografiko batzuetan hainbat ekintza-plan egin dira, eta horietako gehienak PM10 partikulen mailak murriztera bideratuta daude, eguneko muga-balioa gainditu den puntuetan.
Euskal Baso Plana 1994-2030	Onartua	Euskal Autonomia Erkidegoko Baserrialdeetako Plan Estrategikoa garatzen du. Plan horren helburua baso-mendien aniztasuna eta iraupena bermatzea da, baso-lurraldea mugatuz, ordenatuz eta antolatuz, Basoak Kudeatzeko Gidalerro jasangarrien bidez. Gidalerro horiek sektorea kohesionatzeko eta baso-ekintza landa- eta hiri-gizartearekin lotzeko behar diren azpiegiturak emango dituzte.
Kultura Plana 2019-2022	Onartua	Konpromiso gisa hartzen da euskal kulturaren memoria zabaltzea eta biziberritzea, 5 ekimenen bidez; besteak beste, kultura-ondarearekin lotutako araudia eguneratzea eta ondarea babesteko politikak eguneratzea, sektore berrietara zabalduz.

II.3 Erreferentziako ingurumen helburuak identifikatzea

TRESNAK	IDENTIFIKATUTAKO INGURUMENEO HELBURUAK	APLIKAGARRITASUNAREN JUSTIFIKAZIOA	GARATZEKO IRIZPIDEAK	ADIERAZLEAK	EZARRITAKO EDO PROPOSATUTAKO MUGAK
Lurraldearen Antolamendura ko Gidalerroak	<ul style="list-style-type: none"> Azpiegitura berdearen eta zerbitzu ekosistemikoen arloko gidalerroak Energiaren arloko gidalerroak (aprobetxamendu berriztagarrietarako lurzoru-erreserbak eta lurzorua erabilera lurraldeko beste erabilera eta zerbitzu ekosistemikoekin bateragarri egitea) 	Plangintzan biodibertsitatearen aldagaia lurralde- eta hirigintza-plangintzan txertatzeko beharra, natura-ondareak, geodibertsitatea barne, ematen dituen onura sozioekonomiko-ingurumeneko-kulturalei balioa emanez	<ul style="list-style-type: none"> Azpiegitura berdea definitzea Energia berriztagarrien LPSaren edukiak, instalazio berriztagarriak lurraldeko beste erabilera batzuekin bateragarri egiteari dagokionez (nekazaritza-, abeltzaintza- eta basogintza-erabilerak, ingurumenaren babesak) 	<ul style="list-style-type: none"> Azpiegitura berdearen aldagaia Erabilerak bateragarri egitea 	<ul style="list-style-type: none"> Azpiegitura berdea (natura- intereseko eremuak, korridore ekologikoak, etab.) LPSean sartzea. Zonakatzeko eraginkorra ezartzea, energia berriztagarrien garapena eta Euskadiko natura-, kultura- eta ekonomia-ingurunearen kontserbazioa bateragarri egiteko.
Klima Aldaketaren Estrategia 2050	<ul style="list-style-type: none"> BEG isurketak murriztea Lurraldearen erresilientzia bermatzea klima-aldaketaren aurrean 	LPSak klima-aldaketari aurre egiteko irizpideak jasotzen ditu	<ul style="list-style-type: none"> Energia berriztagarrien sustapena Klima-aldaketaren arriskua txertatzea 	<ul style="list-style-type: none"> BEG isurketak Energia berriztagarrien garapena Berotze globalaren ondorioak azpiegitura berriztagarrietan 	<ul style="list-style-type: none"> Klima Aldaketaren 2050erako hartutako Estrategian konpromisoak
2030erako Euskal Energia Estrategia	<ul style="list-style-type: none"> Energia berriztagarrien aprobetxamendua handitzea Energia-eraginkortasuna arlo guztietan hobetzea 	LPSak energia berriztagarriak sustatuz eredu energetikoa aldatzeko irizpideak jasotzen ditu	<ul style="list-style-type: none"> Deskarbonizazioa Energia garbiak eta berriztagarriak erabiltzea Eraginkortasuna eta aurrezpena 	<ul style="list-style-type: none"> Energia garbiak erabiltzea Etxebizitzan eta tresna elektrikoaren efizientzia-maila 	<ul style="list-style-type: none"> 2030erako Euskal Energia hartutako Estrategian konpromisoak

TRESNAK	IDENTIFIKATUTAKO INGURUMENKO HELBURUAK	APLIKAGARRITASUNAREN JUSTIFIKAZIOA	GARATZEKO IRIZPIDEAK	ADIERAZLEAK	EZARRITAKO EDO PROPOSATUTAKO MUGAK
Euskadiko 2030erako Ekonomia Zirkularraren Estrategia	<ul style="list-style-type: none"> Material zirkularraren erabilera-tasa handitzea Hondakinak sortzeko tasa murriztea Ekonomia zirkularraren arloan enpleguak sortzea 	Lehengai berriztagarriak erabiltzea eta instalazio berriztagarrien azpiproduktuak eta hondakinak berrerabiltzeko eta balioesteko irizpideak hartzea	<ul style="list-style-type: none"> Lehengai berriztagarriak eta/edo material zirkularra erabiltzea Hondakinak sortzea Enplegu zirkularra sortzea 	<ul style="list-style-type: none"> Material zirkularraren eta/edo berriztagarriaren erabilera tasa Hondakinaren sorrera tasa Ekonomia zirkularrari lotutako enplegua 	<ul style="list-style-type: none"> Material zirkularraren erabilera-tasa bikoiztea BPGren unitate bakoitzeko sortutako hondakinaren tasa % 40 murriztea Ekonomia zirkularraren esparruan 3.000 enplegu baino gehiago sortzea
Natura 2000 Sarea	Batasunaren intereseko habitaten eta espezie-populazioen kontserbazio-egoera ona mantentzea edo lehengoratztea	Energia berriztagarrien garapena Natura 2000 Sarean sartutako espazioekiko egokia eta bateragarria den baloratzen da	<ul style="list-style-type: none"> Europako habitat eta espezie mehatxatuenak babestea Plan eta proiektu berriztagarriek Natura 2000 Sarean dituzten ondorioak ebaluatzea Gune horietan energia berriztagarrien garapena arautzea, betiere espazio hauek eta beren berezko balioen aldeko kontserbazioa bermatuta. 	<ul style="list-style-type: none"> Batasunaren intereseko habitaten azalera Kontserbazio-egoera Elektrizitate berriztagarriko jardueren ebaluazioa 	<ul style="list-style-type: none"> Azalera mantentzea/handitzea Habitaten eta espezieen kontserbazio-egoera hobetzea Zenbait instalazio berriztagarri garatzeak espazioen kontserbazio-egoera arriskuan jartzen ez duela bermatzea
Uraren Esparru Zuzentaraua eta Plan Hidrologikoa	Ur-masen kontserbazio-egoera ona mantentzea edo ezartzea	Ur-masak dauden eremuak baztertzeko eta baldintzatzeko irizpideak ezartzea, energia berriztagarriak garatzeko	<ul style="list-style-type: none"> Ingurumen helburuak betetzea Energia-aprobetxamendu berriztagarriko eskariei erantzutea eta erabilerak arrazionalizatzea Segurtasuna muturreko fenomenoaren aurrean 	<ul style="list-style-type: none"> Eskura dauden baliabideen bilakaera Muturreko fenomenoek eragindako ondorioak 	<ul style="list-style-type: none"> Eremu babestuek zaintzea Emari ekologikoen erregimenak betetzea

III. EBALUATU BEHARREKO PLAN EDO PROGRAMAREN LABURPENA

III.1 Antolamendurako lurralde-eremua eta ezaugarri orokorrak

DESKRIBAPENA
<p>Aplikatu beharreko lurralde-eremua Euskal Autonomia Erkidegoa da (EAE). Euskadik bat egiten du Kantauri Itsasoarekin iparraldeko isurialdean, eta bi mendigune garrantzitsu ditu alboetan: Pirinioak ekialdean eta Kantauri mendikatea mendebaldean. Horregatik, azalera txiki samar batean (7.234 km²), paisaia eta bizimodu oso desberdinak daude.</p> <p>Lurraldea bi isurialdetan banatuta dago:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kantauriko isurialdeak (Bizkaia, Gipuzkoa eta Arabako iparraldea) erliebe malkartsua du, eta landazabaleko paisaia du ezaugarri, mendi-mazeletan sakabanatutako baserri, belardi, pinu eta hostozabalen basoekin; herriak eta industria- eta komunikazio-azpiegiturak, berriz, ibar-hondoetan daude. Nabarmendu behar da isurialde hau oso antropizatuta dagoela XVIII-XIX. mendeko industria-garapenaren ondorioz; izan ere, bertan, baso autoktonoen eremu asko gune industrializatuek, hiriguneez eta aprobetxamenduko baso-landaketek ordezkatu dituzte. • Isurialde mediterraneoan (Araba), erliebe leunagokoa, Arabako Errioxako laborantza zerealista eta intentsiboak dira nagusi, muinoekin eta hostozabalen basoak dauden mendiekin tartekatuta. Zonalde honetan, industria-garapena nabarmen txikiagoa da, eta industrialdeen eta hiriguneez dentsitatea murriztu egiten da. <p>Inguruneen aniztasun horren ondorioz, dibertsitate geologiko eta biologiko handia dago, eta horien kontserbazioa naturagune babestuen sareak babestuz eta kudeatuz bermatzen da.</p> <p>Euskadiko populazioa 2.188.170 biztanlekoa da guztira (Eustat 2019), eta biztanleria-dentsitatea oso handia da, gutxi gorabehera 302 bizt./km². Ekonomiari dagokionez, BPG per capita 35.200 eurokoa da (Eustat 2018), eta Euskadi Europar Batasuneko eskualde aitzinatuenetako bat da, industria-sektore aurreratuarekin eta hirugarren sektoreko pisu gero eta handiagoarekin.</p>

III.2 Planifikaziorako proposatutako helburuen eta irizpide orokorren laburpena

PLANAREN FUNTSEZKO HELBURUAK ETA GARATZEKO IRIZPIDEAK	
XEDEA	GARATZEKO IRIZPIDEAK
Lurralde jasangarria	Lurraldearen iraunkortasuna hobetzea, Euskadin potentzial handia duten energia berriztagarriak bultzatzeari, antolatzeari eta planifikatzeari esker. Horretarako, LPSak bat egiten du hainbat estrategia eta planetan ezarritako helburuekin, eta energia berriztagarrien garapena sustatzen du, energia berriztagarriaren eta berotegi-efektuko gasen emisioak murriztearen arloko helburu eta xede guztiak lortzen laguntzeko (Garapen Iraunkorrerako 2030 Agenda, Energiaren eta Klima Aldaketaren Paketea, Energia Berriztagarrien Plana (2011-2020), Energiaren eta Klimaren Plan Nazional Integratua (EKPNI) 2030, 3E2030 Euskal Energia Estrategia 2030 eta Klima Aldaketaren Euskal Estrategia 2050).

PLANAREN FUNTSEZKO HELBURUAK ETA GARATZEKO IRIZPIDEAK	
XEDEA	GARATZEKO IRIZPIDEAK
Lurralde energetikoki independentea eta lehiakorra	Gaur egun, Euskadi kanpoaldearen mende dago guztiz energiaren arloan; izan ere, ohiko elektrizitate-sorkuntzan erabiltzen diren baliabide fosilak (petrolio, gasa, ikatza) oso urriak dira, lurraldean existitzen ez direla ez esatearren. Horregatik, energia berriztagarriak antolatuz eta planifikatuz, Euskadin independentzia energetikoa sustatu eta bultzatu nahi da, kanpoko mendekotasun energetiko handia murriztuz eta ekoizpen energetikoa dibertsifikatuz, bai eta garapen industriala bultzatu eta erraztu ere, kostu energetikoa gutxituz eta sektore energetikoaren karbono-aztarna txikituz.
Lurralde deszentralizatua	Landa-guneetan energia baliatzeko aukera sustatzea, baliabide berriztagarria bertan baitago eta, hortaz, haren ustiapen potentziala eremu horiei lotuta dagoelako gehienbat; horrek landa-ingurunean biztanleria finkatzen lagun dezake, eta, ondorioz, lurraldea egituratzen eta ekonomia deszentralizatzen.

PLANAREN INGURUMEN HELBURUAK ETA GARAPEN IRIZPIDEAK	
XEDEA	GARATZEKO IRIZPIDEAK
Klima-aldaketaren aurka borrokatzea	<ul style="list-style-type: none"> • Lurraldearen eraginkortasuna eta erresilientzia handitzea • Karbono gutxiko energia ereduak sustatzea • Lehen sektoreko erresilientzia handitzea eta haren isurketak txikitzea • Energia berriztagarriak muturreko jazoetara egokitzeko gai direla ziurtatzea
Paisaia babestea	<ul style="list-style-type: none"> • Paisaia energia berriztagarrien garapenean integratzea • Paisaiari balioa ematea kalitatearen erakusgarri gisa, gizartearen, ekonomikaren, kulturaren eta ongizatearen ikuspegitik
Natura-ingurunea babestea	<ul style="list-style-type: none"> • Energia berriztagarriak garatzeko lurzoru-erreserbak jartzea, instalazioak ingurunean integratzea lortzeko ingurumen-irizpideak sartuta, ondorio negatibo nabarmenik ez dagoela bermatuta. • Gaur egun Euskadin dagoen energiaren banaketa-sare elektrikoa optimizatzea, ahal den neurrian, horren erabilera bultzatzeko linea elektriko berriak egitearen aurretik.
Hobekuntza teknologikoa	<ul style="list-style-type: none"> • Erabilgarri dauden teknologia onenak erabiltzea eta I+G bultzatzea • Ekonomia zirkularreko irizpideak gehitzea energia berriztagarriak ezartzean, erabiliko diren materialak aldeztu aurretik hautatuz, eta sortutako hondakinak balioestea eta berrerabiltzea sustatuz
Landa-ingurunea mantentzea	<ul style="list-style-type: none"> • Hiriguneetan eta landa-guneetan autohornikuntzaren aldeko apustua eta bultzada • Landa-izaerako jarduerak (artzaintza, laboreak, etab.) energia berriztagarrien garapenarekin bateragarri egitea • Nekazaritza- eta baso-sektoreetan karbono gutxiko eta klima-aldaketara egokitzeko gai den ekonomia batera igarotzea sustatzea

PLANAREN INGURUMEN HELBURUAK ETA GARAPEN IRIZPIDEAK	
XEDEA	GARATZEKO IRIZPIDEAK
Jasangarritasun energetikoa	<ul style="list-style-type: none"> Jasangarritasun energetikoaren gidalerroak integratzea eta onartzea, <i>Euskal Autonomia Erkidegoko jasangarritasun energetikoari buruzko otsailaren 21eko 4/2019 Legean</i> ezarritakoari jarraiki

III.3 Aintzat hartutako plangintzarako aukeren deskribapena

IRIZPIDE TEKNIKOAK, JUSTIFIKAZIOA
<p>Energia Berriztagarrien LPS honi dagokionez, teknikaren eta ingurumenaren aldetik bideragarriak diren aukeren azterketa ondoko hiru gai zehatzetan oinarritu da:</p> <ul style="list-style-type: none"> Joera-egoerari eustean edo bultzatzeko politika aktiboetan oinarritutako alternatibak Energia berriztagarriak garatzeko balizko egoerei buruzko aukerak, aprobetxamendubanaketa desberdinak baloratuz energia berriztagarri motaren arabera Hainbat ikuspuntutatik (garatzailea, jasangarria eta kontserbazionista) zonakatzeko aintzat hartutako irizpideei buruzko aukerak

Proposatutako aukera bideragarrien ingurumen ezaugarriak zehaztea

ENERGIA BERRIZTAGARRIAK GARATZEKO BALIZKO JOKALEKUEI BURUZKO AUKERAK

AUKERAK, IZENA
A aukera, joera-jokalekua (edo 0 aukera edo Energia Berriztagarrien LPS ez egitea)
Kongruentzia, proportzionaltasuna eta ekarpena
<p>Energia Berriztagarrien Lurralde Plan Sektoriala ez egiteko aukera honek <i>Jasangarritasun Energetikoari buruzko 4/2019 Legearen</i> laugarren xedapen gehigarria eta Eusko Jaurlaritzak Energia Berriztagarrien Lurraldearen Arloko Plana egiten hasi beharko duela ezartzen duten LAGak ez betetzea ekarriko luke.</p> <p>Ondorioz, ez litzateke posible izango EAEko hainbat estrategietan azaldutako berriztagarrien kuotak lortzea (2030erako Euskadiko Energia Estrategia, 2050erako Klima Aldaketaren Estrategia), ezta lurraldearen erresilientzia hobetzea klima-aldaketaren aurrean edo energia-sektorearen independentzia handiagoa lortzea ere, ezta landa-gunea bultzatzea autohornikuntzari eta enplegua sortzeari esker.</p>

AUKERAK, IZENA
B aukera, politika aktiboen jokalekua
Kongruentzia, proportzionaltasuna eta ekarpena
<p>Egoera horrek aktiboki bultzatzen du energia berriztagarrien garapena, euskal ekonomiaren deskarbonizazioa eraginez eta, aldi berean, kanpoko energiaren mendetasuna txikituz, Euskadiko energia-estrategiaren funtsezko ardatzetako bat gauzatuz. Horixe da Energia Berriztagarrien LPS honetan biltzen den balizko egoera, eta honek aukera emango du aldi bereko energia politiken helburuak eta xedeak betetzeko, European, estatuan, zein Euskal Autonomia Erkidegoan.</p>
B.1 aukera: Suspertzean soilik oinarritutako pizgarria
<p>Aukera hau gaur egun dauden instalazio berriztagarriak berrindartzean baino ez litzateke oinarrituko, teknologia bakoitzaren egungo egoerarekin bat datozen ekipoak ordezkatzuz.</p> <p>Aukera hau baztertu egin da; izan ere, ingurumen-ondorio positiboak baditu ere, hala nola obra zibileko azpiegituren eta azpiegitura elektrikoaren eragina murriztea, lehendik daudenak aprobetxatzearen, instalazioak suspertzeak edo berrindartzeak ez du berez ahalbidetzen instalatu beharreko potentzial berriztagarriaren arloan helburuak lortzea. Gainera, egungo teknologiarekin indartzeko zenbait zailtasun daude, murrizketa orografiko eta ingurumen-arlokoak baitaude egun leku askotan.</p>
B.2 aukera: B1 + energia berriztagarria eskala handian ekoizteko instalazioak bultzatzea, egungo LCOE hoberekin
<p>Alternatiba hau energia-instalazio berriztagarrien garapenean oinarrituko litzateke, baldin eta hauen helburua energiaren banaketa eta/edo salmenta baino ez bada, autokontsumo-instalazioak eta bero- eta hotz-sareak (DH) garatu gabe.</p> <p>Baztertu egin da alternatiba hau; izan ere, nahiz eta energia-helburu berriztagarriak lor litezkeen, ez da efizientea ingurumenarekin eta gizartearekin lotutako alderdietan. Izan ere, aukera horrek energia banatzeko sare trinko bat sor lezake, eta horrek ingurumen-eragin nabarmenak izan ditzake, eta, gainera, nekez lortuko litzateke urruneko landa-guneen arteko konexioa ziurtatzeko aukera. Gainera, autokontsumorako bultzadarik aurreikusten ez duen alternatiba honek, lursail naturala/landatarren okupazio askoz ere handiagoa ekarriko luke berekin, nahi diren helburuak lortzeko</p>
B.3 aukera: B2 + autokontsumoaren bultzada/beroa eta hotza sareak
<p>Alternatiba honek autokontsumoa sustatzeko politikak barne hartzen ditu, eta, aldi berean, energia-instalazio berriztagarriak garatzen ditu, egungo energia-kostu parekatu onenak dauzkaten teknologiak (LCOE) soilik ardatz hartuta.</p> <p>Aukera honek aurrerapauso handia ekarriko luke garapen jasangarriko helburuen arloan, eta, are gehiago, berez bete ahal izango lituzke ezarri nahi diren helburu potentzialak, autokontsumoaren onura guztiak barne hartuta. Alabaina, gaur egun errentagarrienak diren industria-teknologia berriztagarriak bakarrik laguntzen ditu, hala nola eolikoa eta eguzki-energia fotovoltaikoa; beraz, inbertsoreen eta ikertzaileen ahalegin guztiak alde batera utziko lituzke beste teknologia batzuk, zeinak, gaur egun LCOE doitu ez badute ere, etorkizunean euskal lurraldearen errealitatean garatu eta egokitu baitaitezke.</p>
B.4 aukera: B3 + hainbat teknologia duten eskala handiko ekoizpeneko instalazio energetiko berriztagarrien mixa
<p>Aurrekoaren antzeko aukera da, baina teknologia berriztagarri bat baino gehiago biltzen ditu, heldu eta finkatuenekin hasi eta oraindik ere garatzen ari direnekin buka.</p> <p>Alternatiba honek aurreko alternatibaren onura guztiak dakartza, baina, horrez gain, oraindik garatzen ari diren teknologien berrikuntza eta ikerketa bultzatzen ditu; hortaz, energia berriztagarri motaren arabera instalatu beharreko potentzialaren banaketa proportzionala izan beharko da teknologia bakoitzaren egungo egoerarekiko eta Euskadiko baliabide berriztagarri mota bakoitzaren egungo potentzialarekiko. Biltzen dituen onura guztiengatik, hautatutako aukera da.</p>

ZONAKATZERAKO KONTUAN HARTUTAKO IRIZPIDEEI BURUZKO AUKERAK

AUKERAK, IZENA
B.4.1 aukera: Garapenaren aldeko ikuspegia
Kongruentzia, proportzionaltasuna eta ekarpena
<p>Energia berriztagarrien garapen bizian oinarritutako ikuspegi desarrollista da, eta aplikatu beharreko araudian debeku zorrotzak eta berariazkoak dituzten eremuak soilik hartuko lirateke aprobetxamendu berriztagarritik baztertutako gunetzat.</p> <p>Baztertu egin da ikuspegi hau; izan ere, sustapen bakoitzaren bideragarritasuna proiektu-fasearen esku uztea dakar, ingurumen-alderdiei dagokienez, eta horrek nolabaiteko segurtasun juridikorik eza ekar lezake instalazio berriztagarrien ingurumen-izapidetzeetan (baita sektorialetan ere). Horrez gain, ez da egokitzen LPS honetan definitutako printzipio eta helburuetako batera, hots, lurralde bakoitzeko ingurumen-balioekin eta errealitatearekin bateragarria den garapenera.</p>

AUKERAK, IZENA
B.4.2 aukera: Ikuspegi jasangarria
Kongruentzia, proportzionaltasuna eta ekarpena
<p>Ikuspegi honetan energia berriztagarrien garapena sustatzen da kontuan hartuta lurralde bakoitzaren harrera-gaitasuna eta energia berriztagarri mota bakoitzak ingurumen balioen aldetik dituen berezko ahuleziak. Zonakatzeak bazterketa-zonak jasoko lituzke, araudian berariazko debekuak dituzten zonez gain, bai eta EBk 2000. urtean arriskua kudeatzeko onartutako ingurumen-zuhurtziaren printzipioa jarraituta, garapen berriztagarriak bateragarritasuna bermatuko ez lukeen zonak.</p> <p>Bestalde, eremu ezin hobekak zehazten dira eta proiektuen ondorioen ingurumen-ebaluaziorako preskripzio batzuk ezartzen dira. Aukera hori izango da hautatutako alternatiba, uste baita ekimen pribatua bultzatuta segurtasun juridikoa gehitzen dela, potentzial optimo guztia garatu baitaiteke, lotutako onura guztiekin, Euskadiko ingurumen-eta lurralde-balioak behar bezala kontserbatzeari kalterik egin gabe.</p>

AUKERAK, IZENA
B.4.3 aukera: Ikuspegi kontserbazionista
Kongruentzia, proportzionaltasuna eta ekarpena
<p>Kasu honetan, ikuspegi honek energia berriztagarrien garapena oso eremu puntualetara mugatzen du, uste baitu instalazio berriztagarrien eragina ez dela bateragarria ingurumen-balio gehienekin, eta irizpide bat ezartzen du non aurretiaz ingurumen-ondorio esanguratsurik ez dagoela bermatzen duen ebaluazio egoki bat egiten den kasuetan ere, zenbaitetan instalazio horiek gauzatzeko aukera alboratzen duen.</p> <p>Aukera hori baztertu egin da energia berriztagarrien garapena murrizten delako, energia horien berezko onurak gabetuz eta ekonomia karbonizatu baten eragin negatiboak indartuz, horrek azkenean ingurumen-inpaktu handia eragiten duelarik, atmosferarako BEGen emisioak iraunarazteak eragindako klima-aldaketaren ondorioz.</p>

III.4 Planaren edo programaren zehaztapen nagusiak

IZENA	DESKRIBAPEN LABURRA
Zonakatzea. (Esparrua)	<ul style="list-style-type: none"> • Eskala handiko ekoizpeneko energia berriztagarriko instalazioei aplikatzen zaie, baldin eta, beren eraikuntza-ezaugarrien ondorioz (tamaina, diseinua, kokapen-lehentasunak, etab.), lurraldean inpaktu handiena eragiten badute: • Eolikoa: energia husteko eta saltzeko sarera konexioa duten haize-sorgailu batek edo gehiagok osatutako eskala handiko produkzioko parke eolikoei buruzkoa. • Fotovoltaikoa: eskala handiko ekoizpeneko lur gaineko eguzki-baratzeak, 10 ha-tik gorako okupazio-azalerako energia husteko eta saltzeko sarera konektatuta daudenak. • Biomasa eta geotermia: energia elektrikoaren eskala handiko ekoizpeneko zentraleri buruzkoa, energia husteko eta saltzeko sarera konektatuta. • Ozeanikoa: autonomia-erkidegoaren eskumeneko eremuetan kostaldean kokatutako instalazioetatik sortutako energiari soilik dagokio, portuetako edo kai-muturretako undimotrizitate-motakoa. • Mini hidraulikoa: energia husteko eta saltzeko sarera konektatuta dauden Euskadiko ibilguetako instalazio berriei buruzkoa. Ez da aplikatzen egun baimenduta dauden instalazioak birgaitzeko. <p>Zonakatze hori ez zaie aplikatzen autohornikuntzako energia berriztagarrien instalazioei edo energia berriztagarriak dituzten bero- eta hotz-sareei (<i>District heating and cooling</i>).</p>
Zonakatzea. Bazterte-eremuak	Energia mota bakoitzerako "bazterketa-eremuetan" eskala handiko ekoizpeneko energia berriztagarrien instalazio energetikoak ezartzea berariaz debekatutako erabilera edo jarduera izango da.
Zonakatzea. Eremu optimo garbiak	<p>Eskala handiko ekoizpeneko energia berriztagarrien instalazioak "eremu optimo garbietan" ezartzea erabilera edo jarduera onargarritzat jotzen da, eta zuzenean aplikatuko da Lurralde Plan Sektorial hau indarrean jartzen denetik, hargatik eragotzi gabe sektoreko araudi aplikagarriaren arabera beharrezkoak diren gainerako baimenak eta lizentziak.</p> <p>Energia eolikoaren kasuan, "eremu optimo garbiak" bi mailatan banatzen dira (1. maila eta 2. maila) baliabide eolikoaren arabera:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1. mailako eremuak urtean 3.350 ordu baliokide garbi baino gehiago dituztenak dira. • 2. mailako eremuak urtean 2.650 eta 3.350 ordu baliokide garbi bitarteko baliabide eoliko duten eremuak dira.
Zonakatzea. Gainerako lurraldea	Euskadiko eremu optimo garbietan eta bazterketa-eremuetan sartzan ez diren gainerako lurraldeetan, eskala handiko ekoizpeneko energia berriztagarriko instalazioak ezartzea jarduera edo erabilera onargarria izan daiteke udaleko hirigintza-plangintzak eragozten ez duen eremuetan.
Erabileren araubidea. Erabilera onargarriak	Erabileren zonakatze-matrizearen arabera eremu optimo garbietan bakarrik emango dira erabilera onargarriak, sektoreko araudi aplikagarriaren arabera beharrezkoak diren gainerako baimen, lizentzia eta baimenei kalterik egin gabe.

IZENA	DESKRIBAPEN LABURRA
<p>Erabileren araubidea. Baimendu daitezkeen erabilerak</p>	<p><u>Eremu optimo garbietan</u> honako erabilera hauek baimendu ahal izango dira:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Energia-aprobetxamendu berriztagarriarekin bateragarriak diren elementuak eraikitzea eta mantentzea, hala nola abere-itxiturak, askak, ereiteak eta landaketak, eta zerbitzu-, nekazaritza- edo baso-ibilgailuek barne-bideak erabiltzea, salbu eta ustiapen-planean berariaz debekatuta badago. <p><u>Eremu optimo garbietan eta bazterketa-eremuetan sartzen ez diren gainerako lurraldeetan</u>, honako erabilera hauek baimendu ahal izango dira:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eskala handiko ekoizpeneko energia berriztagarrien instalazioak ezartzea, erabilera-matrizearen arabera, eta, betiere, udal-, lurralde- eta sektore-plangintzak hori eragozten ez badu.
<p>Erabileren araubidea. Debekatutako erabilerak</p>	<p><u>Eremu optimo garbietan</u> honako erabilera hauek debekatuta egongo dira:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eskala handiko ekoizpeneko energia berriztagarria sortzeko prozesuaren garapen normalarekin bateraezinak direnak, eta energia-plantaren ekoizpen-ahalmen berriztagarria edo etorkizuneko handitzeak muga ditzaketan jarduketak. <p><u>Bazterketa-eremuetan</u> honako erabilera hauek debekatuta egongo dira:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eskala handiko produkzioko energia berriztagarriko instalazioak ezartzea, energia berriztagarri mota bakoitzerako erabilerak zonakatzeko matrizearen arabera.
<p>Lehendik dauden eskala handiko produkzioko energia berriztagarriko instalazioak</p>	<p>Energia Berriztagarrien LPS hau indarrean jarri aurretik eraikitako eta ustiatzen ari diren eskala handiko ekoizpeneko energia berriztagarriko instalazio berriztagarriak eremu optimo garbiak izango dira, eta emandako administrazio-baimenetik eta, hala badagokio, ingurumen-inpaktuaren adierazpenetik eratorritako araubidea aplikatuko zaie. Horietan aurreikusi ez den orori dagokionez, Energia Berriztagarrien LPS honetako zehaztapenak aplikatuko dira.</p>
<p>I. Eranskina. Energia instalazio berriztagarrien proiektuen Ingurumen Inpaktuko Azterlana eta Ingurumen Dokumentuaren gutxienezko edukia</p>	<p>Ingurumen Inpaktuko Azterlana edo Ingurumen Dokumentua idazten den bitartean kontuan hartu beharreko irizpide batzuk ezarriko dira, baita bi agiri horiekin batera aurkeztu beharreko dokumentazio kartografikoa eta azterlan espezifikoak ere, indarreko legeriaren arabera dagokion ingurumen-inpaktuko prozeduran zehaztutako edukiarentzako kalterik gabe, baizik eta edukiaren osagarri gisa.</p> <p>Horrelako proiektuen IIA eta ID-en edukiak zehazten dira aurkibide garbi baten bidez. Aurkibide hori aplikagarria da, eta aldi berean, ingurumena babesteko irizpideak gehitzen ditu, berariazko atal batzuk sartuta, hala nola oztopoak gainditzen laguntzeko gailuen beharra aztertzea zentral mini hidraulikoetan, iragazkortasuna eta konektibitate ekologikoa hobetzeko neurriak, eragindako eremuko zerbitzu ekosistemikoen balorazioa, edo biomasa-instalazioetarako modelizazio atmosferikoak gauzatzea.</p> <p>Halaber, eskala handiko produkzioko instalazio eolikoek sortutako eraginak direla eta, eranskin gisa sartzen dira mota horretako instalazioetarako egin beharreko azterlan espezifikoaren edukiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Parke eolikoetako hegazti-faunari eta kiropteroei buruzko aurretiazko azterlanak. • Parke eolikoetan hegaztiak eta kiropteroek dituzten eraginaren ingurumen-jarraipena egitea. • Parke eolikoaren paisaia-integratioari buruzko aurretiazko azterlana. <p>Horrela bermatzen da energia berriztagarrien garapenak ingurumenean eragiten dituen ondorioen ebaluazioa bateragarria dela ingurunearen kontserbazioarekin eta bertan bizi diren espezieekin, orain arte gutxi landu diren baina gero eta garrantzi handiagoa hartzen ari diren ikuspegiak gehituta, hala nola paisaia, konektibitate ekologikoa, faunaren hilkortasuna eta zerbitzu ekosistemikoak.</p>

IV. ERAGINAK JASAN DITZAKEEN LURRALDE EREMUAREN INGURUMEN EZAUGARRIAK

IV.1 Informazio-iturriak eta aurkitutako zailtasunak

- Euskalmet, euskal meteorologia agentzia (webgunea)
- GeoEuskadi, Euskadiko Datu Espazialen (webgunea eta kartografia eskuragarri)
- Energiaren Euskal Erakundea
- IDE Ura Web - uraren informazio-sistema (web orria eta kartografia eskuragarri)
- Europar Batasuneko habitatak interpretatzeko eskuliburua 2013
- Espainiako Batasunaren intereseko habitaten fitxak (Trantsizio Ekologikorako eta Erronka demografikorako Ministerioa)
- Euskal Herriko mapa hidrogeologikoa
- Paisaia Berezien eta Apartekoen Katalogoa
- Euskal Autonomia Erkidegoko korridore ekologikoen sarea
- Euskadiko Naturgune babestuen sarea
- Natura 2000 Sarearen bisorea
- Espainiako anfibioen eta narrastien atlasa eta Liburu Gorria
- Eusko Jaurlaritzaren Kultura Ondarea (Ondarea webgunea eta kartografia eskuragarri)
- Eustat
- Ihobe
- Klima-aldaketara egokitzeko plana
- Bibliografia zientifikoa

Informazioa lortzeko zailtasunik gabe

IV.2 Eraginak jasan ditzakeen lurralde eremuaren ingurumen-deskribapena

AZTERKETA EREMUA

Euskal Autonomia Erkidegoko lurraldea

INGURUNE ATMOSFERIKOA. KLIMA

Kasu honetan, energia berriztagarriak eta LPS hau garatzeari begira, garrantzi berezia dute klima-aldaketaren ondorioz eraturako arriskuek, bai eta horiek eragindako lurralde-aldaketak.

Klima-aldaketa

Temperaturen igoera, fenomeno meteorologikoen erregimen arruntan aldaketa eta muturreko fenomenoen agerpena klima-aldaketarekin lotuta daude, eta maila globaleko arazoa da, eta, beraz, eragin larria izan dezake Euskadin, itsasertzeko eremuetan eta isurialde mediterraneoan bereziki.

- **Itsas mailaren igoera:** Euskal itsasertz zabala lurraldearen ahulguneetako bat da klima-aldaketari dagokionez, poloen urtzearen eta permafrostaren desagerpenaren ondorioz itsas mailak gora egin duelako. IPPCK 2019ko irailean aurkeztutako Ozeanoari eta Klima Aldaketako Krisiari buruzko Txosten Bereziak (SROCC) gai horri buruzko ohararazpena egiten du, eta 2100. urterako itsas mailaren igoera 1,1 m-koa izango dela aurreikusten du, egungo temperatura-igoerari eutsiz gero, eta 30-60 cm-koa, ordea, isuriak nabarmen murriztuko balira. Euskadiko eremu zaurgarrienen arabera, Euskadiko 251 udalerrietatik 58 (% 23) mehatxu horren eraginpean daude nolabait, eta agerian geratu da goranzko joera dagoela etorkizunean aurreikusitako agertoki guztietan, eta kaltetuenak Bilbo, Sestao, Trapagaran, Erandio eta Gautegiz Arteaga dira.
- **Temperaturen igoera:** itsas mailaren igoera zuzenean lotuta dago temperatura globalen igoerarekin, eta horrek, toki edo eskualdearen mailan, ez du zertan temperaturen igoera zuzena ekarri, ohiko patroiarren alterazioa baizik. Joera orokorra goranzkoa da argi eta garbi (temperatura-igoera) gaur egun. Euskadiko temperaturen igoera hori, jokalekuaren eta ereduaren arabera, 1.5 °C-tik 5 °C-ra bitartekoa izango litzateke, eta aldaketa-eredu oso homogeneoa izango litzateke lurralde osoan, kostaldean barnealdean baino pixka bat txikiagoa bada ere.
- **Prezipitazioen beherakada:** temperatura-aldaketek aldaketak dakartzate patroio meteorologikoetan, eta aldaketak eragiten dituzte prezipitazio-erregimenetan. Horren ondorioz, Euskadin, prezipitazio-gertaerak ez dira hain ohikoak, baina gogorragoak dira, eta, ondoren, lehorte luzeak egongo lirateke. Hala eta guztiz ere, beheranzko joera hori (prezipitazioaren jaitsiera) ez da hain nabarmena XXI. mendearen amaierara arte, non, batez beste, urteko prezipitazioaren % 15 inguruko jaitsiera arina espero baita, batez besteko aldaketa orokorra % 5etik beherakoa izanik. Euskadiko espazio-eredua gutxi gorabehera arrunta izango litzateke, ipar-ekialdean izan ezik, bertan urteko prezipitazioaren jaitsiera txikiagoa izango bailitzateke (Bidasoa Beherea, Donostialdea, Tolosaldea, Urola Kosta).

Klima-aldaketak eragindako ondorio horiek guztiak energia berriztagarri bakoitzerako aztertu dira, eta teknologia horien sentsibilitate-faktore nagusiak ezarri dira.

GEOLOGIA, GEOMORFOLOGIA ETA KUTSATUTAKO LURZORUAK

Euskadiko geologia eta geomorfologiaren alorrean, LPS honi dagokionez, garrantzi berezia izango dute beren ezaugarri geomorfologikoen arabera babestutako espazioek eta lurraldean kutsatuta egon daitezkeen lurzorua egoteak.

Ezaugarri geomorfologikoengatik babestutako guneak

- **Geologia Interesdun Lekuak (GIL):** 42/2007 Legearen printzipio inspiratzaileetan sartzen da geodibertsitatearen kontserbazioa, eta interes geologikoko lekuen inbentarioa sortzea aurreikusten da. 2014ko ekainaren 26ko Aginduak Estatuko Legean ezarritako eskakizunari erantzuten dio, eta haren helburua da interes geologikoko lekuak (LIG) identifikatzea eta sortzea, eta Euskadiko geodibertsitaterako kudeaketaren arloan esku hartzeko irizpideak eta proposamenak ezartzea; horrela, LIG horiek sendotu egingo dira, bai lurralde-antolamenduan, bai gune babestuetan eta geoturismoaren sustapenean. Gaur egun Euskadin 150 GIL identifikatuta daude.
- **Geoparkeak:** ondare geologiko berezia duten lurraldeak dira geoparkeak, bai eta Europako garapen-programa batean oinarritutako lurralde-garapen jasagarriko estrategia bat ere, normalean Interes geologikoko Lekuak (LIG) izaten dituztenak. Euskadik geoparke bakarra du bere lurraldean, Euskal Kostaldeko Geoparkea. 2010eko urrian izendatu zuten, eta 2011ko martxoaren 18ko Aginduaren bidez argitaratu zen Geoparkeen Europako Sarean eta UNESCOren Geoparke Nazionalen Munduko Sarean sartu zen.

Euskal Kostaldeko Geoparkea Euskal Autonomia Erkidegoan eta Kantauri osoan izendatutako lehena da, eta Zumaia, Deba eta Mutriku udalerriek osatzen dute. Esparru horretan hainbat naturagune mota daude, hala nola Natura 2000 Sareko zenbait gune, natura-intereseko zenbait eremu eta Biotopo Babestu bat.

Kutsatuta egon daitezkeen lurzorua

165/2008 Dekretuak kutsatuta egon daitezkeen Euskadiko lurzoruen inbentario bat biltzen du, eta inbentario hori eguneratu egin da ondorengo berrikuspenetan.

Inbentarioak 12.398 lursail ditu lurralde osoan, eta 9064,68 ha-ko azalera hartzen dute; hau da, lurralde osoaren % 1,26.

INGURUNE HIDROLOGIKOA ETA AKUIFEROAK URPEAN GERATZEKO ETA KUTSATZEKO ARRISKUA

Energia berriztagarrien LPSari dagokionez, adierazgarriak dira babes-figuraren bat duten uretako espazioak, gune horien eta, oro har, ibaien inguruan dagoen uholde-arriskua eta akuiferoak kutsatzeko arriskuak.

Hezeguneen inbentarioa

Hezeguneak, oro har, garrantzi bereziko guneak dira, bai biodibertsitatearen kontserbazioari dagokionez, bai erregulazio hidrologikoari dagokionez. Hala eta guztiz ere, historikoki giza jarduerak eragindako aldaketa handiak jasan dituzte, eta, ondorioz, hondatu eta/edo murriztu egin dira, eta, batzuetan, desagertu ere egin dira.

Degradazio-prozesu horri erantzuteko, hainbat figura garatu dira hezeguneak babesteko eta/edo horietan ematen diren erabilerak antolatzeke. Euskadiren kasuan, figura horiek bat datoz Hezeguneen LPSarekin (160/2004 Dekretua eta haren aldaketa), eta Euskadiko Hezeguneen Inbentarioa jasotzen du I. Eranskinean, hiru taldetan banatuta.

INGURUNE HIDROLOGIKOA ETA AKUIFEROAK URPEAN GERATZEKO ETA KUTSATZEKO ARRISKUA

- I. taldea: Naturgune Babestuen izendapenaren edo Urdaibaiko Biosfera Erreserbaren babespeko hezeguneak.
- II. taldea: Hirigintza-plangintza bereziak babestutako hezeguneak, edo hezeguneen LPSak xehetasunez antolatutakoak.
- III. taldea: Inbentarioan jasotako eta aurreko taldeetan sartu gabeko gainerako hezeguneak, antolamendu- eta erregulazio-tresnarik ez dutenak.

Nazioarteko garrantzia duten hezeguneak (Ramsar)

1975ean, nazioarteko garrantzia duten hezeguneei buruzko hitzarmena sinatu zen, uretako hegaztien habitat gisa, edo Ramsar hitzarmena. Hitzarmen horren helburua da hezeguneak uretako hegaztien habitat gisa kontserbatzea, bai eta biodibertsitatearen kontserbazio globalean eta giza garapenean duten garrantziagatik ere.

Euskadin gaur egun 6 hezegune daude Nazioarteko Hezeguneen Ramsar Zerrendan. Hezegune horiek, 1689,13 ha-ko azalera hartzen dute; hain zuzen ere Euskal Autonomia Erkidegoko azalera osoaren % 0,23.

Ibai-erreserba naturalak

11/2005 legeak gaur egun ezagutzen diren Ibai Erreserba Naturalen kontzeptua sortzen du. Eredu horiek gizakiaren esku-hartze urria edo batere ez duten eta naturaltasun handia duten ibaiak (edo ibai-tarteren bat) hartzen dituzte, eta babesa ematen zaie, aldaketarik gabe babestearren. Horrela, sare bat sortu nahi da hobekien kontserbatutako ibai-tarteak barne hartuko dituen, lurraldean dauden ibai-tipologiaren eta/edo haien berezitasun hidromorfologikoaren adierazgarri izango dena eta horietako bakoitzerako egoera onaren helburuak lortzeko erreferentzia izango dena.

Gaur egun Euskadik 6 ibai-erreserba natural ditu: 5 ibai oso eta Santa Engrazia ibaiaren hainbat tarte.

Uholde-arriskua

Uholde-gertaeren ondorioz ingurumenean, kultura-ondarean, giza osasunean eta jarduera ekonomikoan sortutako eraginak eta inpaktuak gutxitzeko, uholde-arriskuen ebaluazioari eta kudeaketari buruzko 2007/60/EE Zuzentaraua ezarri da, Europa mailan arriskuak ebaluatzeko eta kudeatzeko esparru bat sortzeko helburuarekin.

Zuzentarauaren lehen fasean Uholde Arrisku Handiko Eremuak (UAHE) zehazten dira, eta, jarraian, Uholde Arrisku Handiko Eremuen (UAHE) mapak prestatzen dira. Mapa horietan hainbat errepikatze-denboratako (edo itzultze-alditarako) uholdeen problematikaren (10,100 eta 500 urte), lortutako gehieneko sakoneraren banaketaren eta beste elementu batzuen ezaugarriak biltzen dira. Era berean, mapa horietan uholde horiek eragin ditzaketen kalteen zenbatespena jasotzen da, uholde-arriskuko eremuen kalteberatasuna eta bertako biztanleria kontuan hartuta. Horri buruz dagoen informazioa kontsultatu da, energia berriztagarrien plangintza egokia prestatzeko.

Akuiferoak kutsatzeko arriskua

Akuiferoen kutsadurarekiko urrakortasunaren arabera, lurraldean sei mota sailkatzen dira:

- Zaurgarritasun nabarmenik gabe.
- Zaurgarritasun oso txikia.
- Zaurgarritasun txikia.
- Zaurgarritasun ertaina.
- Zaurgarritasun handia
- Zaurgarritasun oso handia.

Zonakako banaketa hori lortzeko, honako hauek hartu ziren kontuan: materialen iragazkortasuna, lurpeko akuiferoak eta akuiferoak kargatzeko eremuetara isurtzen diren esparruak.

Bizkaiko ekialdea, Gipuzkoako erdialdea eta hego-ekialdea eta Arabako lurraldearen zati handi bat nabarmentzen dira kalteberatasun handiko edo oso handiko eremu gisa.

LANDAREDIA

Kantauritik datozen haizeen eragin ozeaniko eta hezeak eta normalean ekialdetik mendebalderakoa den mendi-kateen antolaerak Euskadik paisaien eta egitura morfologikoen aniztasun handia izatea eragiten dute. Flora-espezien bariedade handiko garapena bultzatzen du horrek, landare-komunitate desberdinak sortuz, lurraldean aurki daitezkeen paisaia-unitateetara egokituta.

Landare-komunitate mota desberdinak bereiz daitezke: itsasertzeko komunitateak, maila baxuak, landa-paisaia, maila ertainak, artzaintza-kultura, maila altuak, trantsizio-eremua (arroak), eremu mediterranea (Ebro) eta estepa idorra (bardena).

Gai honi dagokionez, energia berriztagarriak garatzeko garrantzitsuak izango dira flora mehatxatua babesteko eremuak, Batasunaren intereseko habitatak, zerbitzu ekosistemikoak eta lurraldean dagoen sute-arriskua.

Intereseko flora babesteko eremuak

Euskadiko landare-komunitate horiek osatuz, babestutako zenbait flora-espezie daude, eta horietatik 144k babes-maila handia dute (64 galzorian eta 80 kaltebera), espezie mehatxatuen euskal katalogoaren arabera.

Euskadiko lurralde osoan ditugu mehatxatuta dauden flora-espezieak babesteko aukeratutako naturgune konkretuak. Dagozkion mehatxatutako flora-espezien kudeaketa-planen bidez definitzen dira neurri batean gune horiek, "Interes bereziko eremu" gisa izendatuta.

Dena den, kudeaketa-planetan hautatutako eremu horiez gain, Euskadiko lurralde osoan badaude mehatxatutako floraren beste babesgune batzuk, "EAEko flora baskularraren zerrenda gorrian desagertzeko arrisku kritikoan dagoen flora berreskuratzeko planak egiteko oinarri teknikoak" izenekoan proposatzen direnak. Espezie horiek babesteko eta berreskuratzeko bi gune identifikatzen dituzte plan hauek; hain zuzen ere, kontserbazio-eremuak eta berreskuratze-eremuak deituak.

Batasunaren intereseko habitatak

42/2007 Legearen bidez Espainiako legeriara ekarritako 92/43/EEE Zuzentarauak sare ekologiko europarra (Natura 2000 Sarea) sortzea ezartzen du, eta, horretarako, I. eranskinean agertzen diren Batasunaren intereseko habitatak eta II. Eranskinean agertzen diren espezieen habitatak izendatzen dira.

92/43/EEE Zuzentaruak eta 42/2007 Legean jasotako Batasunaren intereseko habitatak (BIH) honela definitzen dira: beren banaketa naturaleko eremuan desagertzeko arriskuan dauden, edo beren atzeraldiaren ondorioz banaketa naturaleko eremu bat duelako edo eremu hori berez murrizta delako, edo Europar Batasuneko erregio biogeografiko baten edo erregio bat baino gehiagoren adibide adierazgarriak diren eremu natural edo erdinaturalak.

Habitat horien artean zuzentarauak lehentasunezko habitat naturalen motatzat hartzen ditu Europar Batasuneko lurraldean desagertzeko mehatxupear dauden eta dagokien kontserbazioa EBrentzat erantzukizun berezia dakarten habitatak.

Euskadin, lehentasunezko 15 BIH daude, gehienak larreei, txilardiei eta baso hostoerorkorrei lotuta.

Zerbitzu ekosistemikoak

Ekosistemek hainbat zerbitzu eskaintzen dizkiote gizarteari, eta haien kontserbazio-mailaren arabera, emandako zerbitzuak handiagoak edo txikiagoak dira.

Euskadin, ekosistemak, oro har, honela sailka daitezke: kostaldeko habitatak, hezeguneak, ibaiak eta ibaiertzak, belardiak eta heskaiak, sastrakak, baso naturalak, baso-landaketak, laboreak, hiri-ekosistemak eta beste eremu artifizial batzuk. Ekosistema hauek gizarteari hainbat zerbitzu eskaintzen diete: hornidura, erregulazioa eta kultura. Aipatu behar da, energia berriztagarrien LPSaren izaera dela-eta, zerbitzu horietan guztietan, ekosistemek klima aldaketaren kontrako borrokan duten garrantzia, karbonoaren hustubide gisa jarduten baitute.

"Milurteko Ekosistemen Ebaluazioa Bizkaian" proiektuan lortutako datuen arabera, Bizkaiko azaleraren % 43k balio handia du karbonoa biltegitratzeko, eta baso naturalak (% 90eko biltegitratzea) eta baso-landaketak (% 65) dira karbonoa biltegitratzen gehien laguntzen duten ekosistemak.

Sute-arriskua

LANDAREDIA

Suteen arriskua 3 parametroren arabera kalkula daiteke; oihanpearen batez besteko altuera, oihanpearen batez besteko pisu lehorra eta zuhaitz ertainaren lehen adar biziaren altuera, horrela arrisku txikian, handian edo oso handian banatzen diren suteen arrisku-tarteak zehaztu ahal dira.

Lurraldearen zatirik handienak sute-arrisku txikia du, batez ere inguruko klima bereizgarria dela-eta, prezipitazio ugari eragiten baititu, isurialde atlantikoa Bizkaiko eta Gipuzkoako lurralde historikoetan bereziki. Bestalde, isurialde mediterraneoenean, non udako aldiak lehorrakoak diren eta, oro har, prezipitazio-erregimena zertxobait txikiagoa den, ikusten da sute-arriskua nabarmen handitzen dela Araban, eta kasu batzuetan oso handia izan ohi dela.

FAUNA

Faunari dagokionez, garrantzitsuak izango dira bai espezie mehatxatuak, bai espezie horiek babesteko eta kontserbatzeko definitutako espazio zehatzak, bai espezie horiek mugitzea eta sakabanatzea erraztuko duten korridore ekologikoak.

Espezie mehatxatuentzako eta hegazti nekrofagoentzako interes bereziko eremuak

-Kudeaketa plana duten espezie mehatxatuak: Espezie mehatxatuen euskal katalogoak (167/1996 Dekretua eta ondorengo aldaketak) 159 fauna-espezie barnean hartzen ditu guztira, eta espezie horietatik % 36 daude sartuta kategoria mehatxatuaren artean (24 espezie daude katalogatuak "desagertzeko arriskuan dauden" espezieetat eta 33 espezie "kalteberatzat").

Gaur egun faunako espeziei buruzko Euskadin onartutako 12 kudeaketa-plan daude, plan bakoitzeko mehatxatutako espezien kontserbazioa, babesa eta hobekuntza bermatzeko helburuarekin sortuak. Fauna-espezie horien babesa eta kontserbazioa bermatzeko, beren aplikazio-esparruaren zonakatzeko bat ezartzen dute planek, "interes bereziko eremuak", "hedapen potentzialeko eremuak" eta "hobetu beharreko tarteak" identifikatuz, zeinetan kudeaketa-planak berak arautuko dituen erabilera eta jarduera guztiak.

-Hegazti nekrofagoak Batasunaren Intereseko Hegazti nekrofagoen Interes Bereziko Eremuak kartografikoki mugatzen ditu Batasunaren Intereseko Hegazti nekrofagoak Kudeatzeko Baterako Planak (2015). Eremu horretan, hegazti horien ugartasuna eta aniztasuna funtsezkotzat jotzen da haien populazioak epe luzera mantenduko bada. Batasuneko Kudeaketa Plan honek I. Eranskinean deskribatutako hegaztiei egiten die erreferentzia: ugatza (*Gypaetus barbatus*), sai zuria (*Neophron percnopterus*) eta sai arrea (*Gyps fulvus*). Plan horretan arriskuan dauden espezie horien populazio-dinamikan eragiten duten edo eragina izan duten alderdi kaltegarriak ezabatzen saiatzen dira.

Korridore ekologikoak

Euskadiko Korridore Ekologikoen Sarea ezartzearekin Natura 2000 Sarearen lotura eta koherentzia ekologikoa sustatu nahi da, 92/43/EEE Zuzentarauaren 10. artikulua ezartzen duenari jarraiki, honako ekimen hauen bitartez:

- Korridore ekologikoen eskualdeko sare bat mugatzea, konektatu beharreko Natura 2000 Sareko espazioen artean habitata eskualde-mailan zatitzeko arriskua duen faunaren mugikortasuna ahalbidetzeko.
- Korridoreen Sarea osatzen duten elementuak erabiltzeko eta kudeatzeko neurriak proposatzea, sare horrek eman dezakeen lurralde-iragazkortasuna kontserbatzeko eta lehengoratzeko helburuarekin.

Gaur egun, lotura-eremu eta -korridore batzuk zehaztu dira, eta horiek indargetze edo moteltze eremuen arabera mugatuta daude, ertz-efektua mugatzearen.

Bestalde, 2019ko irailean behin betiko onartutako Lurralde Antolamenduaren Gidalerroen (LAG) azken berrikuspenean zenbait korridore ekologiko definitu ziren, intereseko naturguneak lotzen dituztenak, duten babes-figura edozein dela ere, haien arteko zatiketa saihesteko helburuarekin.

GARRANTZI BEREZIKO EREMU NATURALAK

Euskadin babes-figuraren batekin katalogatutako gune guztien artean, honako hauek identifikatu dira, energia berriztagarriak garatzeko garrantzitsuak direnak, arestian aipatutakoez gain (hezeguneak, ibai-erreserba naturalak, Ramsar hezeguneak, LIG, geoparkeak, flora eta fauna babesteko eremuak eta korridore ekologikoak):

Naturgune babestuen sarea

Euskadin, Naturagune Babestuen Sarea 1/2014 Legegintzako Dekretuan zehazten diren helburu eta baldintzaren bat betetzen duten eta bertan zehazten diren babes-estatuturen batek babesten dituen tokiek osatzen dute. NBen sarearen helburua da, batetik, Euskadiko ekosistema eta formazio natural nagusiak irudikatzea, eta, bestetik, kudeaketa-sistema orokorrak koordinatzea.

Dekretu horrek bere 13. artikuluan ezartzen du babestutako naturguneak honako kategoria hauetakoren batean sailkatuko direla:

- Natura-parkea.
- Biotopo babestua.
- Zuhaitz apartekoa.
- Europako Natura 2000 sarean jasotako eremu edo lekua

GARRANTZI BEREZIKO EREMU NATURALAK

- **Natura-parkeak:** 1/2114 Legegintza dekretuan jasotakoari jarraiki, Natura-parkeak gizakiaren ustiaketa eta presentziak asko eraldatu ez dituen inguruak dira. Paisaien edertasunak eta ekosistemen izaera erakusgarriak, edota flora, fauna nahiz formazio geomorfologiko apartekoak bereizten ditu. Parke hauen erabilerak eta jarduerak bateragarri egiteko jarduketa bat behar dute. Euskadin, dokumentu hau idatzi den egunean, natura-parke izendatutako 9 gune daude.
- **Biotopo Babestuak:** Aipatutako dekretuaren arabera, Biotopo babestuak, lege honen ondorioetarako, oinarritzko legetan natura-erreserba, natura-monumentu eta paisaia babestu izena ematen zaien natura-guneak dira. Bakan, hauskor, garrantzitsu edo aparteko izateagatik balioespen berezia merezi duten ekosistemak, komunitateak, elementu biologikoak, interes geologikoa duten inguruak eta ingurune naturaleko leku jakinak eta formazio apartekoak, bakanak, bereziki ederrak edo interes zientifiko nabarikoak babesteko sortuak dira biotopo babestu horiek. Biotopoetan, mugatu egingo da baliabideen ustiaketa, salbu eta batera lor badaitezke babestu nahi diren balioak kontserbatzea eta ustiaketa bera. Euskadin, gaur egun 7.628,44 ha "biotopo babestu" gisa izendatuta daude, baina aipatzekoa da horietako batzuk ingurumena babesteko beste figura batzuekin gainjartzen direla, hala nola Natura 2000 Sarearekin.
- **Zuhaitz apartekoak:** 1/2114 Legegintza dekretuaren arabera, babestutako naturaguneen barruan sartuta daude. Zuhaitz aparteko izendatzeko, ezaugarri ezohiko edo nabarmenak izango dituzte; hala nola, tamaina, adina, historia, edertasuna, kokapena, eta abar. Euskadin gaur egun 25 zuhaitz daude izendapen honekin.
- **Europako Natura 2000 sarea:** 92/43/EEE Zuzentarauak eta 42/2007 Legeak "Natura 2000" izeneko kontserbazio bereziko eremuen sare ekologiko europarra sortzea ezartzen dute.

Sare hori, gainera, honako hauek osatzen dute: I. Eranskinean agertzen diren habitat-motak dituzten tokiek eta II. Eranskinean agertzen diren espezieen habitatek, Hegaztientzako Babes Bereziko Eremuek (HBBE) eta Kontserbazio Bereziko Eremuek (KBE).

LPS dokumentu hau idatzi den egunean, Euskadin 47 eremu daude Kontserbazio Bereziko Eremu (KBE) izendapenarekin, GKL bakoitzaren kudeaketa-plana onartu ondoren. Halaber, Hegaztientzako Babes Bereziko Eremu (HBBE) izendatutako 4 gune eta Hegaztientzako Babes Bereziko Eremu (HBBE) izendatutako 4 gune daude.

Intereseko beste naturgune batzuk

- **Biosferaren erreserbak:** UNESCOk 1971n *Man & Biosphere* (MaB) programaren bidez sortutako figurak dira, esperimentazio-eremu eta esperientzia-laboretegi gisa eratuak, naturaren kontserbazioa eta giza garapena uztartzeko. Euskadiren barruan Urdaibaiko Biosfera Erreserba dago, eta 1984an UNESCOk MaB programan sartu zuen. Ondoren, izendapen hori indartu egin da 5/1989 Legearen onarpenaren bidez. Lege horrek, osotasuna babesteko eta espazio hori osatzen duten balioak (flora, fauna, paisaia, urak, etab.) berreskuratzeko helburuak zehazteaz gain, eta babes bereziko eremuak zehazteaz gain, araubide juridiko berezia ezartzen du eremu horretan garatu nahi diren erabilera eta jardueretarako.
- **LAG Lurralde Antolamenduaren Gidalerroen natura-intereseko eremuak:** Lurralde Antolamenduaren Gidalerroek (LAG), 128/2019 Dekretuaren bidez onetsitakoek, Euskadiko lurzoru urbanizaezin osoa kategorizatzeke proposamena egiten da, eta araudi lotesle bat jasotzen da bertan debekatutako, onartutako edo bultzatutako erabilera eta jarduerak aipatuz.

Gainera, LAGetan "Natur Intereseko Eremuen Zerrenda Irekia" erantsi da, lurralde-, sektore- eta udal-plangintzak kontuan hartu beharreko gune gisa, bertako balio ekologikoak, kulturalak eta ekonomikoak babestearren.

GARRANTZI BEREZIKO EREMU NATURALAK

- Txingudi babesteko plan berezia:Txingudiko (Gipuzkoa) Eremuko Baliabide Naturalak Babesteko eta Antolatzeko Plan Berezia, Irungo eta Hondarribiko azken padurei eragiten diena, 1994an onartu zen, Txingudiko badia kontserbatu eta leheneratzeko helburuarekin, inguruko ingurumen-balioak eta haren erabilera-beharrak bateragarri egingo dituen eredu baten bidez.

Txingudiko paduren berezitasuna Bidasoako estuarioan 95.000 biztanleko mugaz haraindiko konurbazio baten erdian egoteagatik zehazten da; hala ere, produktibitate ekologiko handiko habitat multzo bat hartzen du bere baitan, ibaiaren eta itsasoaren arteko elkargunea dela eta. Gainera, Gipuzkoako HBBE bakarra da (Txingudi), eta funtsezko puntua da hegaztien migrazio-prozesuetan Pirinioen mendebaldeko muturrean, eta, horregatik, Ramsar hezeguneen katalogoan ere jasota dago.

- Paisaia babestuak: 42/2007 legeak honela definitzen ditu paisaia babestuak: Administrazio eskudunek, aplikatu beharreko plangintzaren bidez, beren balio natural, estetiko eta kulturalengatik eta Europako Kontseiluaren paisaiaren Hitzarmenaren arabera, babes berezia merezi dutela uste duten lurralde-zatiak.

Ondoren, 90/2014 dekretuari esker, paisaia babesteko, kudeatzeko eta antolatzeko tresna hauek identifikatu ziren:

- Paisaiaren katalogoak. Gaur egun, 4 eremu funtzionalek egin dute paisaiaren katalogoa: Donostialdea-Bidasoa Beherea, Guardia, Balmaseda-Zalla eta Zarautz-Azpeitia.
- Paisaiaren zehaztapenak. Gaur egun, Guardiako, Balmaseda-Zallako eta Zarautz-Azpeitiko eremu funtzionalek bakarrik dituzte paisaiaren zehaztapenak plangintzetan (LPP).
- Paisaiaren ekintza-planak (PEP). 2017an, euskal lurraldeko 11 udalerrik soilik egin zituzten beren PEP planak, eta 2018an 5 udalerriri eman zitzaizkien PEP horiek egiteko diru-laguntzak. 2019an emandako diru-laguntzak ebazpen-izapidean daude.
- Paisaian integratzeko azterlanak.
- Sentsibilizatzeko, prestakuntzarako, ikerketarako eta laguntzeko neurriak.

Egungo legeria eta euskal lurraldean paisaia babesteko eta kontserbatzeko ahaleginak gorabehera, oraingoz ez dago babes-figura horren azpian izendatutako paisaiarik Euskadin.

ONDARE KULTURALA

6/2019 *Legearen* ondorioetarako, honako ondasun hauek osatzen dute euskal kultura-ondarea: arte, historia, arkeologia, paleontologia, etnologia, antropologia, hizkuntza, zientzia, industria edo paisaia edo arkitektura aldetik, edo kulturaren beste edozein alderdiren aldetik, balioa duten Euskadiko kultura-ondasun guztiek (higiezinak direla, higigarriak edo materiagabeak), aintzat hartuak izateko eta belaunaldi arteko transmisiorako interesa badute.

Araudi honen xedea da Euskadiko euskal kultura-ondarearen araubide juridikoa ezartzea, ondare hori babestu, kontserbatu eta balioesteko, bai eta ondare horren ezagutza ahalbidetzeko ere.

Bestalde, aipatzekoa da 2/2012 *Dekretua*, Euskadiko ondareari dagokion beste elementu berri bat sartzen duena, hala nola Donejakue Bidea.

Azpimarratu behar da Euskadiko kultura-ondareari dagozkion elementuak ugari direla, lurraldearen ibilbide historikoa dela eta. Gaur egun, Ondarea (Euskal Kultura Ondarearen Informazio Sistema) delakoaren datuen arabera Euskadik eratutako ondareari dagozkion inbentariatutako 239 elementu dauzka, ondare arkeologikoaren inbentariatutako 172 elementu eta ondare higigarriari dagozkion izendatutako 71 elementu. Era berean, Euskadiko Kultura Ondarearen LPSaren aurrerapenean zehaztutako Kultura Ondasun Higiezinaren Parkearen zerrendaren bidez, lurraldeak 14.000 elementu baino gehiago ditu, elementu horietatik 8.600 inguru arkitektura- edo eraikuntza-ondasunei dagozkielarik, beste 1.600 ondare arkeologikoei (gune arkeologikoa) eta 5.000 inguru presuntzio arkeologikoko guneei. Dena den, asko dira gaur egun inbentario ofizialean sartu gabeko kalifikazio-egoeran dauden elementuak.

IV.3 Inplikaturako lurralde eremuen ingurumen balorazioa. Diagnostikoa eta ingurumen unitate homogeneousak

Ingurumenaren ezaugarrien laburpena eta inplikaturako lurralde-eremuaren diagnostikoa, eta ingurumeneko alderdi eta arazo garrantzitsuenen identifikazioa.

INGURUMEN EZAUGARRIAK

Euskadi Europaren eta Iberiar Penintsularen arteko ukipen-eremu bat da, eta ingurune dibertsitate handia du, Atlantikoko kostaldetik hasi eta Ebroko haraneraino, eremu menditsuekin. Horri esker, espezie oso desberdinak daude, eurosiberiar tipikoetatik hasi eta Mediterraneoko espezieetara arte. Giro-aniztasun horren eraginez, geologia, biologia eta paisaiari dagokionez ugaritasun handia dago, bai eta elementu interesgarri asko. Era berean, populazio handiko lurraldea da, eta, ondorioz, gizakiak ingurumenean duen presioa oso handia da eta izan da.

90eko hamarkadatik aurrera, kutsatzaileen emisioak murrizteko, biodibertsitatearen eta geodibertsitatearen galera geldiarazteko, natura-elementu baliotsuenak babesteko, giza jarduera jasagarriak sustatzeko eta abarrerako neurriak hartu dira apurka, eta horrek nabarmen hobetu du lurraldearen natura-ingurunearen egoera. Alabaina, oraindik ere ahaleginak areagotu behar dira ekosistemen, natura-eremuen eta flora- eta fauna-espezieen egoera ezin hobea lortuko bada.

Energia Berriztagarrien LPSaren eremu osoan homogeneousak eta adierazgarriak diren ingurumen- eta paisaia-unitateak aurkezteko, 128/2019 *Dekretuaren* bidez 2019an onartutako Lurralde Antolamenduaren Gidalerroetan ezarritako ingurune fisikoaren antolamendura jotzea da egokiena.

Ingurumen-unitate homogeneousak definitzea eta baloratzea

UNITATEAREN ZK.	1
Izena	Eremu antropikoak
Deskribapena	Ingurumen-unitate honek eremu antropikoak biltzen ditu, besteak beste, hiriguneak eta industrialdeak, erauzketa-guneak, garraio-sareak eta lotutako lursailak, urtegi artifizialak, zabortegiak eta hiri-parkeak eta lorategiak. Gizakiak asko aldatutako eremuak dira, zeinetan biltzen dira etxebizitza-guneak eta ekonomiaren bigarren eta hirugarren sektoreei lotutako azpiegiturak.
Balorazioa	Flora eta fauna bertan hartzeko gaitasuna oso txikia da, eta espezie oportunistetara mugatzen da. Aldiz, bigarren eta hirugarren sektoreen bizitegi-erabileretarako eta jarduera ekonomikoetarako harrera-gaitasuna oso handia da

UNITATEAREN ZK.	2
Izena	Babes bereziko eremuak
Deskribapena	Unitate honetan sartzen dira: <ul style="list-style-type: none"> - Funtsezko prozesu ekologikoak mantentzeko zeregin garrantzitsua betetzen duten eremuak, hala nola lurzoruen babesa, akuiferoak kargatzea, etab. - Kontserbazio-egoera onean dauden habitat naturalen laginak, zeinak mehatxatuta dauden edo babes berezia behar duten. - Landa-paisaiak edo leku malkartsu harmoniatsuak, edertasun edo balio kultural handikoak, hala nola aztarnategi paleontologikoak, mineralak, interes geologikoko tokiak (IGL), etab. - Bereziak edo bitxiak direlako, nabarmentzen diren osagai naturalak dituzten eremuak, edo interes zientifiko berezia dutenak. - Euskadiko Espazio Babestuen Sareko eta Natura 2000 Sareko eremuak.
Balorazioa	Eremu horiek oso harrera-ahalmen handia dute florarako eta faunarako, bai eta naturari lotutako aisialdiko erabileretarako ere; aldiz, erabilerak ekonomikoek hartzeko ahalmen txikia dute.

UNITATEAREN ZK.	3
Izena	Ingurumena hobetzeko eremuak
Deskribapena	Unitate honetan sartzen dira baso degradatuak, sastraka-eremuak eta lurzoru marjinalak, zeinak, balio handiagoko eremuen barruan edo horien alboan daudenez, kalitate maila handiagokoak bilakatzea baliozkotzat hartzen den. Kontserbazio egoera onean ez dauden eremuak dira, baina beren kokalekuagatik edo beren balio intrintsekoen ondorioz kontserbazio egoera onuragarriagoaren bokazioa dutenak, kudeaketak neurriak aplikatuta edo aplikatu gabe.
Balorazioa	Flora eta fauna hartzeko gaitasun ertaina dute, bai eta naturari lotutako aisialdiko erabilerak hartzeko ere, baina hobetzeko ahalmen handia dute. Erabilera ekonomikoak hartzeko gaitasun txikia dute.

UNITATEAREN ZK.	4
Izena	Baso-eremuak
Deskribapena	<p>Baso-sistemek EAEko azalera osoaren % 55 hartzen dute, eta bi baso-masa mota hartzen dituzte bereziki: baso autoktonoak (zuhaitzez estalitako azalaren % 47) eta baso-landaketak (% 53).</p> <p>Baso <u>autoktonoen baso-masa</u> nagusiak eta handienak mendilerro eta mendiguneen magaletan eta gailurretan kokatzen dira. Eremu horietan baso-landaretze eta fauna oso aberatsa da eta askotarikoa da, eta garrantzizko funtzioa betetzen dute; lurzoruak higaduratik babestea eta karbonoaren isurbide gisa, kasu.</p> <p><u>Baso-landaketen</u> artean, eukaliptoko eta Monterreyko pinuko masak dira nagusi, kantauriar isurialdean kokatuta daudenak eta egurra lortzeko baliatzen direnak. Biodibertsitatearen ikuspuntutik baso autoktonoak baino askoz ere pobregokoak dira. Gainera, zuhaitzak ebakitzen diren unetik basoa berritzen den unea arte, higadura-arriskuak sor daitezke.</p>
Balorazioa	Flora eta fauna hartzeko gaitasuna oso handia da baso autoktonoetan. Kantauri isurialdeko baso naturalen zatiketa handia da, eta haien konektibitatea txikia, eta horrek ondorioak ditu harrera-ahalmenean. Lehen sektoreko jarduera ekonomikoarekin lotutako erabilerak (egurraren ekoizpena) eta aisialdiko jarduerak hartzen ditu.

UNITATEAREN ZK.	5
Izena	Nekazaritza eta abeltzaintzako eremuak
Deskribapena	<p>Nekazaritzarako eta/edo abeltzaintzarako lursailak biltzen dira unitate honetan, mendiko larreak izan ezik, beste ingurune-unitate baten barruan baitaude horiek. EAEko lurralde-azalera handia hartzen dute eta bi sistema nagusi bereizten dira:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bereziki abeltzaintzarako bokazioa duten agrosistemak, zeinetan belardi eta larre iraunkorrak nagusitzen diren, eta EAEko azaleraren % 24 hartzen dutenak, EAEko kantauriar isurialdean kokatuak batez ere. - Bereziki nekazaritzarako bokazioa duten agrosistemak, zeinetan nagusi den zerealen eta mahatsen laborantza eta EAEko azaleraren % 9,5 hartzen dutenak, isurialde mediterraneoan kokatuta bereziki.
Balorazioa	Ekologiaren ikuspegitik, gizakiak orekatutako ekosistema gisa defini daitezke. Ekosistema horiek bere egitura sinplifikatzen dute, komunitateak espezializatzen dituzte, ziklo materialak ixten dituzte eta energia-fluxua merkaturako interesgarriak diren produktuetara bideratzen dute.

UNITATEAREN ZK.	6
Izena	Larre menditarrak
Deskribapena	<p>Mendiko abeltzaintza-eremuak biltzen ditu bere baitan, hain zuzen ere, mendikateen eremu kakuminaletan kokatuak. Mendiko larreen artean bi azpimota bereiz daitezke:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Larre menditarrak-harkaitzak (hormatzar harkaitzsuak, irtengune ia bertikalekin). - Gainerako mendiko larreak (belardi lauak eta trinkoak, kota altuetan kokatuak eta abeltzaintzako ustiapen trinkoa dutenak, urtaroren arabera eta artzaintzako kultura-tradizioari lotuta). <p>Abeltzaintzarako bokazioa duten sistemak dira, gizakiak aspaldi basogabetutako eremuak eta hainbat mendez erdizka artzaintzako jarduerak hartu dituztenak. Jarduera horiei esker jatorrizko landaredia sortu da, intereseko espezie ugari biltzen dituena; espezie horiek artzaintzaren oreka behar dute bizirik irauteko.</p>
Balorazioa	Flora eta fauna hartzeko gaitasun oso handia du unitate honek, abeltzaintzako praktika tradizionalei eustearen mendeko espezie eksklusiboekin. Halaber, lehen sektoreko erabilera ekonomikoak hartzeko gaitasun handia du, batez ere abeltzaintza estentsiboarekin eta kalitatezko elikagaien ekoizpenarekin lotutakoak. Gainerako sektoreen erabilera ekonomikoak hartzeko gaitasuna ezdeusa da.

UNITATEAREN ZK.	7
Izena	Azaleko urak (ibaiak eta urtegiak)
Deskribapena	<p>Bertan sartzen dira ibaiak, errekek eta gizakiak aldatu gabeko beste ur-masa kontinental batzuk, eta baita barrualdeko eta kostaldeko hezeguneak, kostaldeak eta kostaldeko ur-masak ere. Ez dute guztira azalera handia hartzen.</p> <p>Unitate honi kalte handia egin diote historikoki giza jarduerak, izan ere, horien ondorioz, asko murriztu da baso alubialen azalera, hezegune ugari lehortu egin dira, ur-masak kutsatu egin dira modu puntualean edo lausoan, kostaldea urbanizatu egin da, etab. Hala ere, egoerak hobera egiten jarraitzen du azken urteotan.</p>
Balorazioa	Unitate honek funtsezko ingurumen-garrantzia du flora eta faunarentzat, bai eta gizakiarentzat ere hornidurarako, paisaiarako, aisialdirako eta abarretarako. Flora eta fauna hartzeko gaitasun handia du. Unitate hau biodibertsitateko "hot spot" bat da, eta espezie sentikorrek edo arriskuan daudenak ur-masen egoera ekologikoaren mende daude zuzenean.

Planak edo programak Natura 2000 Sarean izan dezakeen eraginaren balorazio espezifikoa

Energia Berriztagarrien LPS honen funtsezko helburuetako bat LPSaren beraren garapena ingurumen-balioekin bateragarri egitea izan da. Horretarako, bazterketa-irizpideak ezarri dira, energia berriztagarri mota batzuen eragina kontuan hartuta, ingurumen-faktore ahulenak babestearren.

Hori da Natura 2000 sarearen kasua; izan ere, garapen eolikorako bazterketa-eremutzat jo da, instalazio horiek eragin handia baitute Natura 2000 Sareko espazioen berezko balio batzuetan (hegaztiak, kiropteroak eta paisaia). Horri dagokionez, azken argitalpen zientifikoaren arabera, instalazio eolikoek ondorio kaltegarriak eragin ditzakete hegazti-faunan, batez ere talkak eragindako heriotza zuzenengatik, habitataren galera eta degradazioagatik eta/edo hesi-efektuagatik. Hori dela eta, zuhurtziaz baztertu egin da Euskadiko HBBE guztien garapen eolikoa, bertan bizi diren hegaztiak baitira haien funtsezko balio nagusiak.

KBE programei dagokionez, kudeaketa-planetan ezarritakoa zainduta, gehienak jada garapen eolikitik kanpo daude, bai baliabide eoliko nahikorik ez dutelako, bai toki berean dauden beste babes-figura batzuk jarduerarekin bateraezinak direlako eta jada baztertutzat jo direlako.

Gainerako energia berriztagarrien kasuan, garapena Natura 2000 sarearen gaineko ondorioen ebaluazio egokiaren mende egongo dira, 42/2007 Legearen 46. artikuluan ezarritakoari jarraikiz, salbu eta berariaz debekatzen bada energia berriztagarri mota bat Natura 2000 sareko gune bakoitzaren kudeaketa-planean; kasu horretan, aprobeixamendu hori kanpo geratzen da.

Zuzeneko zein zeharkako eraginaren ebaluazioaren kasuan, Energia Berriztagarrien LPS honetan zenbait preskripzio tekniko garatu dira, bai orokorrak bai energia mota bakoitzari dagozkionak, berezko berezitasunak eta horiekin lotutako ohiko eraginak kontuan hartuta. Preskripzio horiek proiektu berriztagarri bakoitzaren ingurumen-inpaktuaren ebaluazioan aplikatuko dira Ingurumen Inpaktuaren Azterlana edo Ingurumen Dokumentua idazterakoan; horrela, faktore guztien gaineko inpaktuaren ebaluazio egokia bermatzen da, Natura 2000 Sarea barne. Prebentzio gisa jardutea ahalbidetuko duen ebaluazio egoki baten garrantzia kontuan hartuta, diseinu-fasetik bertatik, izaera loteslea eman zaie preskripzio horiei, Energia Berriztagarrien LPSaren xedapenetan sartu baitira.

Bestalde, aipatu behar da bazterketa-irizpide horiek eta proposatutako zonakatzeari eskala handiko ekoizpeneko energia-instalazio berriztagarriei aplikatzen zaizkiela, baina ez autohornikuntzako instalazioei; izan ere, instalazio hauen izaeragatik, ez da aurreikusten eragin nabarmenik eratzeari Natura 2000 Sareko ezein gune funtsezkotan.

Horrekin guztiarekin, ulertzen da Energia Berriztagarrien LPSaren garapena bateragarria izango dela Natura 2000 Sareko balioen kontserbazioarekin.